

การจัดการความรู้ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพ การอ่านรู้เรื่องและ
สื่อสารได้ กลุ่มโรงเรียนปง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาพะเยา เขต 2

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

พฤษภาคม 2558

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

การจัดการความรู้ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพ การอ่านรู้เรื่องและ
สื่อสารได้ กลุ่มโรงเรียนปง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาพะเยา เขต 2

ภาณุวงศ์ ชัยวร

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

พฤษภาคม 2558

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

อาจารย์ที่ปรึกษา และคณบดีวิทยาลัยการศึกษา ได้พิจารณาการศึกษาค้นคว้า
ด้วยตนเอง เรื่อง “การจัดการความรู้ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้
กลุ่มโรงเรียนปง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2”
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยพะเยา

.....
(ดร.สุนทร คล้ายอ่ำ)

อาจารย์ที่ปรึกษา

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ นพรัถ)

คณบดีวิทยาลัยการศึกษา

พฤษภาคม 2558

The logo of the University of Phayao is a large, faint watermark in the background. It features a central emblem with a crown-like top and a base with Thai script. Below the emblem, the name 'มหาวิทยาลัยพะเยา' (Mahavithayalai Phayao) is written in Thai script, and 'UNIVERSITY OF PHAYAO' is written in English. The logo is rendered in a light purple and gold color.

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เรื่อง การจัดการความรู้ตามมาตรฐานการเร่งรัดคุณภาพ การอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ กลุ่มโรงเรียนปง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ฉบับนี้ สำเร็จเรียบร้อยได้ด้วยความรู้จากบุคคลหลายฝ่าย ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณทุกท่านที่มีส่วนช่วยเหลือในการทำการศึกษานี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อาจารย์ ดร.สุนทร คล้ายอ่ำ อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้สละเวลาให้คำแนะนำปรึกษา อย่างใกล้ชิด นอกจากนี้ ขอขอบพระคุณอาจารย์ผู้สอนทุกท่าน ที่ได้ให้การสนับสนุน ให้ความรู้ และแนวคิดในการศึกษานี้

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน โดยเฉพาะ ดร.สันติ บุรณะชาติ รองคณบดีฝ่ายวิชาการ วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา นายอิสรีย์ ทองภูมิพันธ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนราชานุเคราะห์ นางช่อเพชร วงศ์ชัย คีษานินเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำแก้ไขในการแก้ไข ตรวจสอบ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าจนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

สุดท้ายขอขอบพระคุณผู้บังคับบัญชา ผู้บริหารสถานศึกษาที่ได้ขอเก็บข้อมูล รวมทั้ง ครูและบุคลากรทางการศึกษา กลุ่มโรงเรียนปง 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พะเยา เขต 2 ทุกท่านที่ได้กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ซึ่งส่งผลให้ การจัดเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้มีความสมบูรณ์ครบถ้วน

สุดท้ายนี้ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ครู อาจารย์รวมทั้งญาติพี่น้อง เพื่อน ๆ ที่ให้กำลังใจ ให้การสนับสนุนจนประสบความสำเร็จในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองครั้งนี้

ภาณุวงศ์ ชัยวร

เรื่อง: การจัดการความรู้ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ กลุ่มโรงเรียนปง 2
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2

ผู้ศึกษาค้นคว้า: ภาณุวงศ์ ชัยวร การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง: กศ.ม. (การบริหารการศึกษา),
มหาวิทยาลัยพะเยา, 2558

อาจารย์ที่ปรึกษา: ดร.สุนทร คล้ายอ่ำ

คำสำคัญ: การบริหารจัดการความรู้ของครูและบุคลากรทางการศึกษา

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดการความรู้ ปัญหาและข้อเสนอแนะตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ กลุ่มโรงเรียนปง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษา กลุ่มโรงเรียนปง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พะเยา เขต 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 118 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถามแบบเลือกตอบและแบบปลายเปิด สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษา พบว่า การจัดการความรู้ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ กลุ่มโรงเรียนปง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ตามกระบวนการจัดการความรู้ 7 ด้าน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยพบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบ่งชี้ความรู้ อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ด้านการสร้างและแสวงหาความรู้ อยู่ในระดับมาก ด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ อยู่ในระดับมาก ด้านการเข้าถึงความรู้ อยู่ในระดับมาก ด้านการประมวลและกลั่นกรองความรู้ อยู่ในระดับมาก และด้านการจัดการความรู้ให้เป็นระบบ อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

ปัญหาและข้อเสนอแนะ พบว่า ครูและบุคลากรทางการศึกษาขาดความรู้ความเข้าใจร่วมกันในด้านการจัดการความรู้ ควรมีการปรับปรุง พัฒนาความรู้ และเร่งรัดพัฒนาการเรียนรู้ของครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้

Title: THE KNOWLEDGE MANAGEMENT OF MEASURES TO READ AND COMMUNICATE PONG SCHOOL GROUP 2,
UNDER PHAYAO PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

Author: Phanuwong Chaiworn, Independent Study: M.Ed. (Educational Administration),
University of Phayao, 2015

Advisor: Dr.Sunthon Khaium

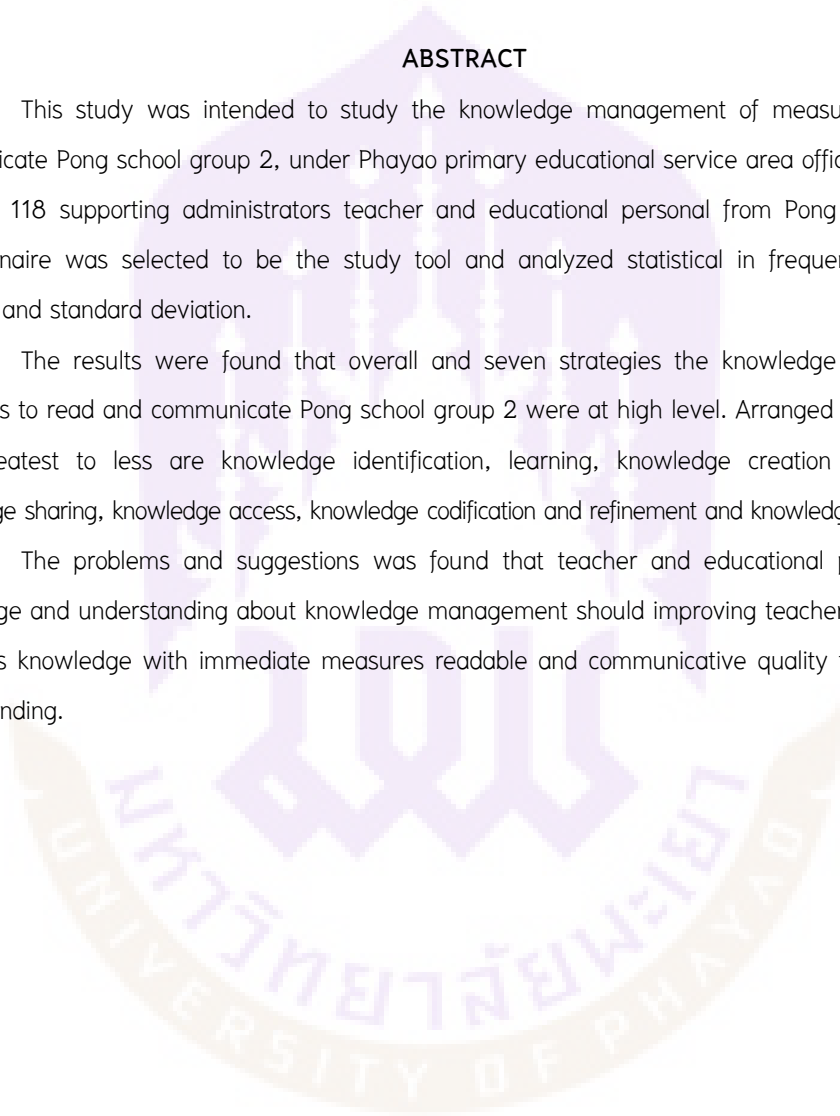
Keywords: Knowledge Management

ABSTRACT

This study was intended to study the knowledge management of measures to read and communicate Pong school group 2, under Phayao primary educational service area office 2. This sample was the 118 supporting administrators teacher and educational personal from Pong school group 2. Questionnaire was selected to be the study tool and analyzed statistical in frequency, percentage, average and standard deviation.

The results were found that overall and seven strategies the knowledge management of measures to read and communicate Pong school group 2 were at high level. Arranged the data in order from greatest to less are knowledge identification, learning, knowledge creation and acquisition, knowledge sharing, knowledge access, knowledge codification and refinement and knowledge organization.

The problems and suggestions was found that teacher and educational personal, lack of knowledge and understanding about knowledge management should improving teacher and educational personals knowledge with immediate measures readable and communicative quality to increase more understanding.

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดการความรู้.....	8
มาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้.....	30
สภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนปง 2 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2.....	30
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	32
กรอบแนวคิด.....	34
3 วิธีดำเนินการวิจัย	35
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	35
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	35
การเก็บรวบรวมข้อมูล	37
การวิเคราะห์ข้อมูล	37
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	39
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	40
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการความรู้ตามมาตรการ เร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ กลุ่มโรงเรียนปง 2 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2.....	42

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการจัดการความรู้ ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่อง และสื่อสารได้ กลุ่มโรงเรียนปง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยอง เขต 2.....	57
5 บทสรุป	60
สรุปผลการวิจัย	60
อภิปรายผลการวิจัย.....	64
ข้อเสนอแนะ	67
บรรณานุกรม	68
ภาคผนวก	72
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือวิจัย.....	73
ภาคผนวก ข รายชื่อโรงเรียนที่เก็บข้อมูลในการวิจัย	74
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	75
ภาคผนวก ง ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม (IOC).....	87
ประวัติผู้ศึกษาค้นคว้า	89

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ	40
2 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ.....	40
3 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา	41
4 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุราชการ.....	41
5 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการจัดการความรู้ ตามมาตรการ เร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ กลุ่มโรงเรียนปง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2.....	42
6 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การจัดการความรู้ ตามมาตรการ เร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ กลุ่มโรงเรียนปง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ด้านการบ่งชี้ความรู้.....	43
7 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การจัดการความรู้ ตามมาตรการ เร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ กลุ่มโรงเรียนปง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ด้านการสร้างและแสวงหาความรู้.....	45
8 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การจัดการความรู้ ตามมาตรการ เร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ กลุ่มโรงเรียนปง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ด้านการจัดความรู้ให้เป็นระบบ.....	47
9 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การจัดการความรู้ ตามมาตรการ เร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ กลุ่มโรงเรียนปง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ด้านการประมวลและกลั่นกรองความรู้.....	49
10 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การจัดการความรู้ ตามมาตรการ เร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ กลุ่มโรงเรียนปง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ด้านการเข้าถึงความรู้.....	51

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
11	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การจัดการความรู้ ตามมาตรการ เร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ กลุ่มโรงเรียนปง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้..... 53
12	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การจัดการความรู้ ตามมาตรการ เร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ กลุ่มโรงเรียนปง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ด้านการเรียนรู้..... 55
13	แสดงรายชื่อโรงเรียนที่เก็บข้อมูลในการวิจัย..... 74
14	แสดงผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม (IOC)..... 87

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
1 แสดงมุมมองของ Dave Snowden เกี่ยวกับความรู้.....	11
2 แสดงองค์ประกอบของการจัดการความรู้โมเดลปลา.....	18
3 แสดงองค์ประกอบของการจัดการความรู้.....	19
4 แสดงกระบวนการจัดการความรู้ของ Demarest.....	20
5 แสดงวงจรการเรียนรู้.....	26
6 แสดงตัวแบบการจัดการความรู้ กระบวนการจัดการความรู้.....	29
7 แสดงกรอบแนวคิด.....	34

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาในระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ประเทศไทยจะต้องเผชิญกับกระแสการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ ทั้งภายนอกและภายในประเทศที่ปรับเปลี่ยนเร็วและซับซ้อนมากยิ่งขึ้น เป็นทั้งโอกาสและความเสี่ยงต่อการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะข้อผูกพันที่จะเป็นประชาคมอาเซียนในปี 2558 จึงจำเป็นต้องนำภูมิคุ้มกันที่มีอยู่ พร้อมทั้งเร่งสร้างภูมิคุ้มกันในประเทศให้เข้มแข็งขึ้น มาใช้ในการเตรียมความพร้อมให้แก่คน สังคม และระบบเศรษฐกิจของประเทศ ให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม สามารถพัฒนาประเทศให้ก้าวหน้าต่อไป เพื่อประโยชน์สุขที่ยั่งยืนของสังคมไทยตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555-2559, 2554, หน้า 3) การที่ประเทศไทยจะพัฒนาก้าวหน้าและเปลี่ยนแปลงไปตามสภาวะการณ์ของโลกในยุคโลกาภิวัตน์ ทำให้ทุกภาคส่วนในประเทศจะต้องมีความกระตือรือร้นในการปรับปรุง พัฒนาและแก้ไขในสิ่งที่ยังมีความเห็นว่ายังบกพร่องและไม่สมบูรณ์ในส่วนงานหรือประเด็นต่าง ๆ ยังมีจุดบกพร่องและรอการแก้ไข ซึ่งเป็นภาระหน้าที่ของคนไทยทุกคน ในฐานะเจ้าของประเทศ ผู้ซึ่งชะตาอนาคตของประเทศชาติจึงมีความจำเป็นต้องเร่งพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อันเป็นกำลังและปัจจัยสำคัญของประเทศชาติ ซึ่งเป็นที่แน่นอนว่า ทรัพยากรมนุษย์ในส่วนที่จะมีการพัฒนานั้นคือเด็กและเยาวชน แต่การที่เด็กและเยาวชนจะเจริญเติบโตเป็นพลเมืองที่ดี มีประสิทธิภาพอันจะสามารถพัฒนาประเทศให้บรรลุประสิทธิผลในทุก ๆ ด้านได้นั้น ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายในสังคม โดยเฉพาะครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ทำหน้าที่จัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียน ซึ่งครูและบุคลากรทางการศึกษาจะต้องเป็นผู้จัดกระบวนการถ่ายทอดความรู้ วัฒนธรรมประเพณี การปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เจตคติ ค่านิยมที่ดีงาม ทั้งทางด้านร่างกาย ตลอดจนอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข อันจะทำให้ให้นักเรียนได้เกิดปัญญาอันจะนำพาชาติบ้านเมืองให้เจริญในภายภาคหน้าหากครูและบุคลากรทางการศึกษาประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ ซึ่ง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2542, หน้า7) ได้กล่าวถึงกระบวนการเรียนรู้ว่า ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมือง การปกครอง ในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพ

กฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ความภาคภูมิใจ ในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปวัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและความรู้อันเป็นสากล อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ได้ปฏิรูปโครงสร้างการบริหารสถานศึกษาภายใต้การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ส่งผลให้โรงเรียนมีสถานะเป็นนิติบุคคล สามารถบริหารจัดการ รับผิดชอบ ตัดสินใจ และดำเนินงานบริหารต่าง ๆ ในอำนาจหน้าที่โดยตรง (วิทยา เชียงกุล, หน้า 30) นับเป็นการปฏิรูปการศึกษาครั้งสำคัญของประเทศไทย ที่มุ่งหวังยกระดับการศึกษาของชาติให้ได้มาตรฐานและจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพได้ทั่วถึง การจัดการศึกษาที่ให้บริการสาธารณะ ที่มีฐานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายมหาชน ย่อมจะมีอิสระในการบริหารทั้งด้านทรัพยากรบุคคลและอำนาจหน้าที่ในกรอบที่กฎหมายให้อำนาจไว้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 1) การจัดการศึกษาให้ประสบผลสำเร็จตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 จะต้องอาศัยผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ครูและบุคลากรทางการศึกษาในฐานะที่ครูเป็นแม่พิมพ์หรือต้นแบบของชาติให้แก่เด็กและเยาวชนในการถ่ายทอดและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยครูและบุคลากรทางการศึกษาจะต้องพยายามยกระดับจิตสำนึกและคุณธรรมทั้งของตนเองและของนักเรียนให้สูงขึ้นพร้อมกับการพัฒนาเด็กไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม มีจริยธรรมในการดำเนินชีวิตและสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขตามมุ่งมาตรฐานและเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ดังที่กล่าวมาแล้วว่า ครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นตัวกลางสำคัญในการจัดการเรียนรู้ ซึ่งนอกจากมีการจัดการเรียนรู้แล้วยังมีการจัดการความรู้ด้วย โดยการจัดการความรู้ (Knowledge Manage Management) อันเป็นกระบวนการที่จะช่วยให้เกิดการพัฒนาของความรู้ โดยแนวคิดนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการจัดการความรู้ที่กระจัดกระจายที่อยู่ในตัวบุคคลหรือเอกสารมาพัฒนาให้เป็นระบบหมวดหมู่ ทำให้บุคคลสามารถเข้าถึงความรู้และพัฒนาตนเองให้มีความรู้ และสามารถปรับตัวให้ทันต่อความก้าวหน้าและการพัฒนาของโลกในยุคปัจจุบันได้ ให้สมกับเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ในสังคมแห่งการเรียนรู้ อันเป็นสังคมที่ต้องการใช้ความรู้ ความเข้าใจ ประสบการณ์ที่หลากหลาย ซึ่งเป็นผลมาจากความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ตลอดจนการไหลบ่าทางวัฒนธรรมจากต่างประเทศ อันเป็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและต่อเนื่องตลอดเวลา การจัดการความรู้จึงมีความสำคัญอย่างมาก เพราะจะช่วยให้บุคคลเกิดการเรียนรู้และสามารถนำความรู้ไปใช้

ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้และสังคมแห่งการเรียนรู้ กระบวนการจัดการความรู้เป็นกระบวนการแบบหนึ่ง ที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการและสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ (2548, หน้า 5) กล่าวไว้ประกอบด้วย การบ่งชี้ความรู้ การสร้างและแสวงหาความรู้ การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ การประมวลและกลั่นกรองความรู้ การเข้าถึงความรู้ การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ และการเรียนรู้ กระบวนการจัดการความรู้จะช่วยให้องค์กรเข้าใจถึงขั้นตอนที่ทำให้การรวบรวมและส่งเสริม การแลกเปลี่ยนความรู้ ให้ทุกคนในองค์กรได้นำความรู้มาทำการต่อยอดภูมิปัญญาที่มีในองค์กร และนำไปสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยสมาชิกขององค์กรเป็นบุคคลเรียนรู้ ในที่สุด

กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายปฏิรูปการเรียนรู้ทั้งระบบให้สัมพันธ์เชื่อมโยงกัน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ แก้ปัญหา และเรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยมีความเชื่อมโยงกันทั้งหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลง และสอดคล้องกับการเรียนรู้ยุคใหม่ จากแนวนโยบายดังกล่าวนำไปสู่การให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ภาษาไทย ซึ่งพบว่า การอ่านยังเป็นปัญหาของนักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้มีการกำหนดมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ ซึ่งครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นตัวกลางสำคัญในการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่าน เพื่อให้นักเรียนสามารถอ่านได้และเข้าใจเรื่องที่อ่าน สามารถสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ และมีแนวทางการสอนพัฒนาการอ่าน การเขียน อันเป็นตัวช่วยสำคัญที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการแก้ไขปัญหานักเรียนอ่านไม่ออกและสื่อสารไม่เข้าใจ

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับการจัดการความรู้ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ กลุ่มโรงเรียนปง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาวะเยา เขต 2 เพื่อนำข้อมูลที่ได้นำไปใช้เป็นแนวทางและข้อมูลสารสนเทศให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษา นำมาปรับปรุง พัฒนา ในการปฏิบัติ และปรับปรุงยุคที่ใช้ให้ดีขึ้น ประสบความสำเร็จทั้งทางด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการจัดการจัดการความรู้ ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ กลุ่มโรงเรียนปง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาวะเยา เขต 2
2. เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการพัฒนาการจัดการจัดการความรู้ ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ กลุ่มโรงเรียนปง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาวะเยา เขต 2

ขอบเขตของการวิจัย

1. ด้านประชากร

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษา กลุ่มโรงเรียนปง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 170 คน จากจำนวนสถานศึกษา จำนวน 18 แห่ง

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษา กลุ่มโรงเรียนปง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 118 คน จากจำนวนสถานศึกษา จำนวน 18 แห่ง ซึ่งได้มาจากการใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ เครจซี่และมอร์แกน และกำหนดผู้ให้ข้อมูลโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

2. ด้านเนื้อหา

การศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาทำการศึกษาการจัดการความรู้ของครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามมาตรฐานการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ กลุ่มโรงเรียนปง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 โดยการจัดการความรู้ของสำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาระบบราชการและสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ ประกอบด้วย องค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ ด้านการบ่งชี้ความรู้ ด้านการสร้างและแสวงหาความรู้ ด้านการจัดความรู้ให้เป็นระบบ ด้านการประมวลและกลั่นกรองความรู้ ด้านการเข้าถึงความรู้ ด้านการแบ่งปันและแลกเปลี่ยนความรู้ และด้านการเรียนรู้ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการและสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ, 2548, หน้า 21-25)

ตัวแปรต้น ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษาสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนปง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2

ตัวแปรตาม ได้แก่ การจัดการความรู้ 7 ด้าน ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการและสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ ประกอบด้วย

1. ด้านการบ่งชี้ความรู้
2. ด้านการสร้างและแสวงหาความรู้
3. ด้านการจัดความรู้ให้เป็นระบบ
4. ด้านการประมวลและกลั่นกรองความรู้
5. ด้านการเข้าถึงความรู้

6. ด้านการแบ่งปันและแลกเปลี่ยนความรู้

7. ด้านการเรียนรู้

(สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาระบบราชการและสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ, 2548, หน้า 21-25)

3. ด้านพื้นที่

ผู้วิจัยทำการศึกษาในเขตพื้นที่กลุ่มโรงเรียนปง 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2

4. ด้านเวลา

ผู้วิจัยทำการศึกษาดังแต่เดือนมิถุนายน 2557-เดือนมีนาคม 2558

นิยามศัพท์เฉพาะ

ครู หมายถึง ข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในการบริหารสถานศึกษาและจัดการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียนในสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนปง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2

บุคลากรทางการศึกษา หมายถึง พนักงานราชการ ครูอัตราจ้าง เจ้าหน้าที่ที่ทำหน้าที่สนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่จัดการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียนในสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนปง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2

กลุ่มโรงเรียน ปง 2 หมายถึง สถานศึกษาที่จัดการศึกษาประเภทโรงเรียนประถมศึกษา และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตตำบลลิม ตำบลออยและตำบลผาซางน้อย อำเภอปง จังหวัดพะเยา จำนวน 18 โรงเรียน ประกอบด้วย โรงเรียนชุมชนบ้านดอนไชย โรงเรียนบ้านปางผักหม โรงเรียนบ้านใหม่บ้านเงิน โรงเรียนบ้านแบ่ง โรงเรียนบ้านเลี้ยว โรงเรียนบ้านบัว โรงเรียนบ้านควน โรงเรียนบ้านทุ่งแต โรงเรียนบ้านสะะ โรงเรียนบ้านสันกลางนาตอ โรงเรียนบ้านหลวง โรงเรียนบ้านดอนแก้ว โรงเรียนบ้านดอนไชยป่าแหมโรงเรียนบ้านหลายฝ่ายแก้ว โรงเรียนบ้านแม่ทวย โรงเรียนบ้านดอนเงิน โรงเรียนบ้านใหม่ปางค่า (ภูลังกาอนุสรณ์) และโรงเรียนโรงเรียนราชานุเคราะห์

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Learning Achievement) หมายถึง ผลที่เกิดจากปัจจัยต่าง ๆ ในการจัดการศึกษา เพื่อบอกถึงคุณภาพทางการศึกษา

มาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ หมายถึง มาตรการตามประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งประกาศใช้ เมื่อวันที่ 5 เดือนกันยายน พ.ศ. 2556 ที่ให้ความสำคัญและส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาไทย โดยเฉพาะการพัฒนาคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ การอ่านจับใจความสำคัญ การย่อความและสรุปความ เพื่อการเรียนรู้ที่มี

ประสิทธิภาพและการเรียนรู้ตลอดชีวิต ส่งเสริมสร้างทักษะอาชีพและทักษะชีวิต โดยกำหนด เป้าหมายเร่งด่วนให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ทุกคนอ่านรู้เรื่อง และสื่อสารได้

ความรู้ (Knowledge) หมายถึง การจำและการระลึกได้ หรือความเข้าใจ ตลอดจนความสามารถในการนำความจำและความเข้าใจนั้นไปใช้ให้เกิดประโยชน์เพื่อให้สามารถบรรลุ เป้าหมายที่วางไว้

การจัดการความรู้ (Knowledge Management) หมายถึง การรวบรวม สร้าง จัดระเบียบ แลกเปลี่ยน และปรับประยุกต์ใช้ความรู้ที่มีอยู่ ซึ่งกระจัดกระจายอยู่ในตัวบุคคล หรือเอกสาร โดยพัฒนาระบบจาก ข้อมูล ไปสู่ สารสนเทศ เพื่อให้เกิดความรู้และปัญญา เพื่อให้สามารถเข้าถึงความรู้และสามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย 7 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการบ่งชี้ความรู้ 2) ด้านการสร้างและแสวงหาความรู้ 3) ด้านการจัดการความรู้ ให้เป็นระบบ 4) ด้านการประมวลและกลั่นกรองความรู้ 5) ด้านการเข้าถึงความรู้ 6) ด้านการ แบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ 7) ด้านการเรียนรู้

1. ด้านการบ่งชี้ความรู้ (Knowledge Identification) หมายถึง การศึกษาพิจารณา แสดงความคิดเห็น และกำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ เป้าหมาย โดยภาพรวม ขององค์การมากำหนดขอบเขตความรู้ที่มีความสำคัญและความจำเป็นต่อการปฏิบัติงาน

2. ด้านการสร้างและแสวงหาความรู้ (Knowledge Creation and Acquisition) หมายถึง การสร้าง การแสวงหา การเข้ารับการพัฒนาความรู้ การรวบรวมความรู้ภายใน/ภายนอก ทั้งที่เป็นความรู้เดิมและเป็นความรู้ที่สร้างขึ้นใหม่

3. ด้านการจัดความรู้ให้เป็นระบบ (Knowledge Organization) หมายถึง การรวบรวม และกำหนดโครงสร้างความรู้ แบ่งหมวดหมู่ ชนิด ประเภท เพื่อสืบค้น เรียกคืนและใช้งานได้ง่าย โดยใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับจัดเก็บความรู้ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์ ตลอดจนการจัดเก็บความรู้ในคลังความรู้หรือห้องสมุด

4. ด้านการประมวลและกลั่นกรองความรู้ (Knowledge Codification and Refinement) หมายถึง การสรุป วิเคราะห์ ประเมิน ตรวจสอบ ปรับปรุง ความรู้ที่มีอยู่เดิมให้เป็นมาตรฐาน มีความถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์

5. ด้านการเข้าถึงความรู้ (Knowledge Access) หมายถึง การจัดการความรู้สืบค้น ความรู้ ส่งข้อมูลความรู้ เครื่องมือและอุปกรณ์ในการเข้าถึงความรู้ นำวิทยาการทาง เทคโนโลยีในการเข้าถึงความรู้ ทำให้ทุกคนสามารถเข้าถึงความรู้ตามที่ต้องการได้ง่าย สะดวก และรวดเร็ว มีการนำวิทยาการทางเทคโนโลยีเข้ามาปรับประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

6. ด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ (Knowledge Sharing) หมายถึง การนำความรู้ ทักษะ เทคนิค กระบวนการ ประสบการณ์ มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน และนำไปใช้ในการปฏิบัติงาน

7. ด้านการเรียนรู้ (Learning) หมายถึง การเกิดการเรียนรู้ การเกิดความรู้ใหม่ การนำความรู้มาใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจ แก้ปัญหา มีผลการปฏิบัติงานที่ดีและทำให้เป็นส่วนหนึ่งของงาน พัฒนา ปรับปรุงงานให้ดีขึ้น

ประโยชน์ที่จะได้รับการวิจัย

1. ทำให้ได้ข้อมูลนำไปส่งเสริมและพัฒนาการจัดการความรู้ ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ กลุ่มโรงเรียนปง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพะเยา เขต 2

2. ทำให้ทราบปัญหาและข้อเสนอแนะในการพัฒนาการจัดการความรู้ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ กลุ่มโรงเรียนปง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพะเยา เขต 2

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการจัดการความรู้ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ กลุ่มโรงเรียนปง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและได้กำหนดกรอบแนวคิดพื้นฐานในการวิจัย โดยมีรายละเอียดตามหัวข้อ ต่อไปนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดการความรู้
2. มาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้
3. สภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนปง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
5. กรอบแนวคิด

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดการความรู้

ความหมายของความรู้

คำว่า “ความรู้” เป็นคำที่เป็นคำที่มีความหมายหลากหลาย และได้มีผู้ให้คำนิยามไว้หลากหลาย ดังนี้

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2545 (ราชบัณฑิตยสถาน, 2542, หน้า 232) ได้ให้คำนิยามและความหมายว่า ความรู้ หมายถึง สิ่งที่สั่งสมมาจากการศึกษาเล่าเรียน การค้นคว้า หรือประสบการณ์ ความเข้าใจ ความสามารถเชิงปฏิบัติและทักษะหรือสารสนเทศที่ได้มาจากประสบการณ์ สิ่งที่ได้รับมาจากการได้ยิน ได้ฟัง ได้คิด หรือการปฏิบัติของศิวิชาในแต่ละวิชา

Bloom (1975, p. 64 อ้างอิงใน อักษร สวัสดิ์, 2542, หน้า 26–28) ได้ให้ความหมายของความรู้ว่า หมายถึง เรื่องที่เกี่ยวกับการระลึกถึงสิ่งเฉพาะ วิธีการและกระบวนการต่าง ๆ รวมถึงแบบกระบวนของโครงการวัตถุประสงค์ในด้านความรู้ โดยเน้นในเรื่องของกระบวนการทางจิตวิทยาของความจำ อันเป็นกระบวนการที่เชื่อมโยงเกี่ยวกับการจัดระเบียบ โดยก่อนหน้านั้นในปี ค.ศ. 1965 บลูมและคณะ ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้หรือพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) ของคนว่า ประกอบด้วย ความรู้ตามระดับต่าง ๆ รวม 6 ระดับ ซึ่งอาจพิจารณา

จากระดับความรู้ในขั้นต่ำไปสู่ระดับของความรู้ในระดับที่สูงขึ้นไป โดยบลูมและคณะ ได้แจกแจงรายละเอียดของแต่ละระดับไว้ ดังนี้

1. ความรู้ หมายถึง การเรียนรู้ที่เน้นถึงการจำและการระลึกได้ถึงความคิด วัตถุ และปรากฏการณ์ต่าง ๆ ซึ่งเป็นความจำที่เริ่มจากสิ่งง่าย ๆ ที่เป็นอิสระแก่กัน ไปจนถึงความจำในสิ่งที่ยุ่งยากซับซ้อนและมีความสัมพันธ์ระหว่างกัน

2. ความเข้าใจหรือความคิดรวบยอด (Comprehension) เป็นความสามารถทางสติปัญญาในการขยายความรู้ ความจำ ให้กว้างออกไปจากเดิมอย่างสมเหตุสมผล การแสดงพฤติกรรมเมื่อเผชิญกับสื่อความหมาย และความสามารถในการแปลความหมาย การสรุป หรือการขยายความสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

3. การนำไปปรับใช้ (Application) เป็นความสามารถในการนำความรู้ (Knowledge) ความเข้าใจหรือความคิดรวบยอด (Comprehension) ในเรื่องใด ๆ ที่มีอยู่เดิม ไปแก้ไขปัญหาที่แปลกใหม่ของเรื่องนั้น โดยการใช้ความรู้ต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิธีการกับความคิดรวบยอด มาผสมผสานกับความสามารถในการแปลความหมาย การสรุป หรือการขยายความสิ่งนั้น

4. การวิเคราะห์ (Analysis) เป็นความสามารถและทักษะที่สูงกว่าความเข้าใจ และการนำไปปรับใช้ โดยมีลักษณะเป็นการแยกแยะสิ่งที่จะพิจารณาออกเป็นส่วนย่อยที่มีความสัมพันธ์กัน รวมทั้งการสืบค้นความสัมพันธ์ของส่วนต่าง ๆ เพื่อดูว่า ส่วนประกอบปลีกย่อยนั้นสามารถเข้ากันได้หรือไม่ อันจะช่วยให้เกิดความเข้าใจต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดอย่างแท้จริง

5. การสังเคราะห์ (Synthesis) เป็นความสามารถในการรวบรวมส่วนประกอบย่อย ๆ หรือส่วนใหญ่ ๆ เข้าด้วยกันเพื่อให้เป็นเรื่องราวอันหนึ่งอันเดียวกัน การสังเคราะห์จะมีลักษณะของการเป็นกระบวนการรวบรวมเนื้อหาสาระของเรื่องต่าง ๆ เข้าไว้ด้วยกัน เพื่อสร้างรูปแบบหรือโครงสร้างที่ยังไม่ชัดเจนขึ้นมาก่อน อันเป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยความคิดสร้างสรรค์ภายในขอบเขตของสิ่งที่กำหนดให้

6. การประเมินผล (Evaluation) เป็นความสามารถในการตัดสินเกี่ยวกับความคิด ค่านิยม ผลงาน คำตอบ วิธีการและเนื้อหาสาระเพื่อวัตถุประสงค์บางอย่าง โดยมีการกำหนดเกณฑ์ (Criteria) เป็นฐานในการพิจารณาตัดสิน การประเมินผล จัดได้ว่า เป็นขั้นตอนที่สูงสุดของพุทธิลักษณะ (Characteristics of Cognitive Domain) ที่ต้องใช้ความรู้ความเข้าใจ การนำไปปรับใช้ การวิเคราะห์และการสังเคราะห์เข้ามาพิจารณาประกอบกันเพื่อทำการประเมินผลสิ่งหนึ่งสิ่งใด

วิจารณ์ พาณิช (2547, หน้า 4-5) ได้ให้ความหมายของความรู้ไว้ ดังนี้

1. ความรู้ คือ สิ่ง que เมื่อนำไปใช้จะไม่หมดหรือสึกหรอแต่จะยิ่งออกเงยหรือออกงาม
2. ความรู้ คือ สารสนเทศที่นำไปสู่การปฏิบัติ

3. ความรู้ เป็นสิ่งที่คาดเดาไม่ได้
4. ความรู้ เกิดขึ้น ณ จุดที่ต้องการใช้ความรู้
5. ความรู้ เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นกับบริบทและกระตุ้นให้เกิดขึ้นโดยความต้องการ

บุญดี บุญญาภิจ และนางลักษณ์ ประสพสุขโชคชัย (2549, หน้า 14) กล่าวว่า ความรู้ หมายถึง สารสนเทศที่ผ่านกระบวนการคิดเปรียบเทียบ เชื่อมโยงความรู้อื่น จนเกิดความเข้าใจและนำไปใช้ประโยชน์ในการสรุปและตัดสินใจในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยไม่จำกัดเวลา

ประกาเพ็ญ สุวรรณ (2526, หน้า 16 อ้างอิงใน อักษร สวัสดิ์ 2542, หน้า 26) ได้ให้คำอธิบายว่า ความรู้ เป็นพฤติกรรมขั้นต้นที่ผู้เรียนรู้เพียงแต่เกิดความจำได้ โดยอาจจะเป็นการนึกได้หรือโดยการมองเห็น ได้ยิน จำได้ ความรู้ในขั้นนี้ ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับคำจำกัดความ ความหมาย ข้อเท็จจริง กฎเกณฑ์ โครงสร้างและวิธีแก้ไขปัญหา ส่วนความเข้าใจ อาจแสดงออกมาในรูปของทักษะด้าน “การแปล” ซึ่งหมายถึง ความสามารถในการเขียนบรรยายเกี่ยวกับข่าวสารนั้น ๆ โดยใช้คำพูดของตนเอง และ “การให้ความหมาย” ที่แสดงออกมาในรูปของความคิดเห็นและข้อสรุป รวมถึงความสามารถในการ “คาดคะเน” หรือการคาดหมายว่า จะเกิดอะไรขึ้น

กิริติ ยศยิ่งยศ (2549, หน้า 4) กล่าวว่า ความรู้ หมายถึง ความคิดของแต่ละบุคคลที่ผ่านกระบวนการคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์จนเกิดความเข้าใจ นำไปใช้ประโยชน์ในการสรุปและตัดสินใจในสถานการณ์ต่าง ๆ จนได้รับการยอมรับโดยคนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งของสังคม

สรุปได้ว่า ความรู้ หมายถึง ความคิด ความเข้าใจ ความสามารถ ประสบการณ์ ทักษะ ที่สามารถเชื่อมโยงเข้ากับสิ่งต่าง ๆ จนเกิดความเข้าใจและสามารถนำไปปรับประยุกต์ใช้ได้ในชีวิตประจำวัน

ประเภทของความรู้

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการและสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ (2548, หน้า 40) กล่าวว่า ความรู้ มี 2 ประเภท คือ

1. ความรู้ที่ฝังอยู่ในคน (Tacit Knowledge) เป็นความรู้ที่เกิดขึ้นได้จากประสบการณ์ พรสวรรค์ สัญชาตญาณของแต่ละบุคคลในการทำความเข้าใจสิ่งต่าง ๆ เป็นความรู้ที่ไม่สามารถถ่ายทอดออกมาเป็นคำพูดหรือลายลักษณ์อักษรได้โดยง่าย เช่น ทักษะในการทำงาน งานฝีมือ หรือการคิดเชิงวิเคราะห์ บางครั้งจึงเรียกว่า ความรู้แบบนามธรรม
2. ความรู้ที่ชัดแจ้ง (Explicit Knowledge) เป็นความรู้ที่สามารถรวบรวม ถ่ายทอดได้ โดยผ่านวิธีการต่าง ๆ เช่น การบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร ทฤษฎี คู่มือต่าง ๆ และบางครั้งเรียกว่า เป็นความรู้แบบรูปธรรม

Dave Snowden (2548, pp. 4–7 อ้างอิงใน บุญดี บุญญาภิจ และนางลักษณ์ ประสพสุขโชคชัย, 2549, หน้า 18–19) กล่าวว่า ความรู้เป็นสิ่งที่ซับซ้อน ไม่สามารถจะจัดเป็นระบบที่แน่นอนได้ นั่นคือ การจัดการความรู้จะต้องอาศัยหลักศิลปะธรรมชาติมากกว่าหลักการทางวิทยาศาสตร์ โดยความรู้ตั้งแต่ประเภทที่เป็นนามธรรมยากต่อการบริหารจัดการ จนกระทั่งถึงที่เป็นรูปธรรมหรือเป็นลายลักษณ์อักษรที่ชัดเจน สามารถจัดการความรู้ได้ง่ายตามที่สรุปไว้ เรียกว่า ASHEN มาจากคำว่า

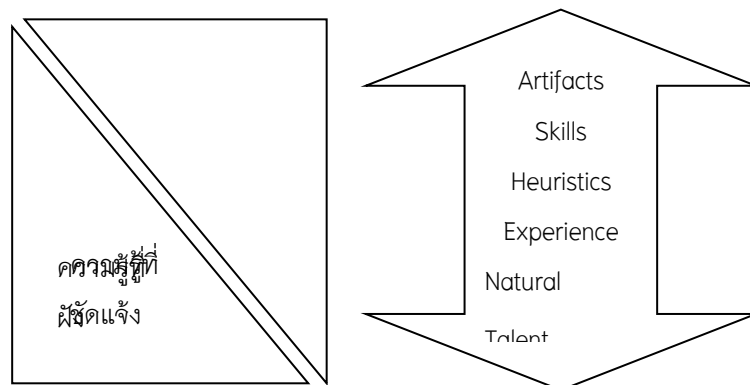
A = Artifacts เป็นความรู้ที่อยู่ในรูปแบบเอกสาร ลายลักษณ์อักษร

S = Skills เป็นทักษะ สิ่งจำเป็นที่ต้องมี เพื่อให้สามารถทำงานประสบความสำเร็จ

H = Heuristics เป็นความรู้ที่เกิดจากการเรียนรู้ ประสบการณ์ หรือจากเหตุผลต่าง ๆ

E = Experience เป็นประสบการณ์แต่ละบุคคล ยากแก่การแลกเปลี่ยนความรู้

N = Natural Talent เป็นพรสวรรค์ หรือสิ่งที่ธรรมชาติให้มา ยากที่จะบริหารจัดการได้ เป็นความรู้ที่ฝังลึกและยากในการถ่ายทอดมากที่สุด

ภาพ 1 แสดงมุมมองของ Dave Snowden เกี่ยวกับความรู้

ที่มา: บุญดี บุญญาภิจ และนางลักษณ์ ประสพสุขโชคชัย, 2549, หน้า 18–19

สรุปได้ว่า ความรู้ มี 2 ประเภท ประกอบด้วย ความรู้ที่ฝังอยู่ในคน (Tacit Knowledge) และความรู้ที่ชัดเจน (Explicit Knowledge)

ระดับความรู้

ระดับความรู้มีผู้เสนอแบ่งระดับความรู้ออกเป็น 4 ระดับ ดังนี้ (น้ำทิพย์ วิภาวิน, 2547, หน้า 30; พรธิดา วิเชียรปัญญา, 2547, หน้า 24; วิจารณ พานิช, 2547, หน้า 59; ภราดร จินดาวงศ์, 2549, หน้า 25; วีรพงศ์ คูวิบูลย์ศิลป์, 2556, หน้า 8)

ระดับที่ 1 รู้ว่า คืออะไร เป็นความรู้เชิงข้อเท็จจริง เป็นลักษณะของการรับรู้

ระดับที่ 2 วิธีการ เป็นความรู้ที่เชื่อมโยงโลกความเป็นจริงภายใต้สภาพความเป็นจริงที่ซับซ้อนและสามารถนำความรู้ชุดแข็งที่ได้มาประยุกต์ใช้ตามบริบทของตนเองได้

ระดับที่ 3 รู้เหตุผล เป็นความรู้เชิงเหตุผลที่มีระหว่างเรื่องราวหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ผลของประสบการณ์แก้ปัญหาที่ซับซ้อน และนำประสบการณ์มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่น

ระดับที่ 4 ใส่ใจกับเหตุผล เป็นความรู้ในลักษณะของความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ที่พัฒนามาจากภายในของตน จะเป็นผู้ที่สามารถสกัด ประมวล วิเคราะห์ความรู้ที่ตนเองมีอยู่ กับความรู้ที่ตนเองได้รับมาสร้างเป็นองค์ความรู้ใหม่ขึ้นมาได้

แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้

การจัดการความรู้เป็นแนวคิดที่เกิดขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ในการจัดการความรู้ที่กระจัดกระจายมาพัฒนาให้เป็นระบบ เพื่อให้สามารถเข้าถึงความรู้ได้ง่าย โดยแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เป็นแนวคิดใหม่ ประกอบกับ ในยุคนี้เป็นยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงทางด้านต่าง ๆ อย่างรวดเร็ว ไม่ว่าจะทางด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทำให้การบริหารจัดการของทุกภาคส่วน ทุกองค์กรต้องมีการปรับตัว เพื่อการพัฒนานำไปสู่ความก้าวหน้าและความสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย ด้วยเหตุปัจจัยดังกล่าวทำให้มีการให้ความสำคัญกับทรัพยากรมนุษย์ จึงต้องมีการพัฒนามนุษย์ให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ เป็นผู้ที่มีความรู้คู่ปัญญา เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาตนเองและพัฒนางาน

ความหมายของการจัดการความรู้

คำว่า “การจัดการความรู้” เป็นคำที่เป็นคำที่มีความหมายหลากหลาย และได้มีผู้ให้คำนิยามไว้หลากหลาย ดังนี้

พจนานุกรมศึกษาศาสตร์ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2551 (ราชบัณฑิตยสถาน, 2551, หน้า 249) กล่าวว่า การจัดการความรู้ หมายถึง กระบวนการพัฒนาความรู้ของบุคคลและองค์กร เพื่อสร้างคุณภาพและประสิทธิภาพโดยการรวมกลุ่มกันเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากประสบการณ์ของสมาชิก ผสมผสานกับความรู้จากแหล่งข้อมูลทั่วไป มีการกำหนดเป้าหมาย วิธีการปฏิบัติ การทดลอง การตรวจสอบ การสังเคราะห์ และนำความรู้ไปใช้ประโยชน์เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ในระดับบุคคล การเข้าร่วมกระบวนการจัดการความรู้ช่วยเสริมสร้างความตระหนักในคุณค่าและความสามารถที่เป็นความรู้ฝังลึกอยู่ในบุคคลเกิดการปรับเปลี่ยนวิธีคิดและการปฏิบัติงานจนประสบผลสำเร็จในระดับองค์กร กระบวนการจัดการความรู้เน้นการเรียนรู้เป็นเครือข่ายเชื่อมโยงร่วมกัน สมาชิกขององค์กรต่างเสริมพลังกันฉันท์กัลยาณมิตร ทำให้องค์กรเกิดความเข้มแข็ง

และมีผลงานก้าวหน้าอันสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เกิดเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization)

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการและสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ (2548, หน้า 4) กล่าวว่า การจัดการความรู้ หมายถึง การรวบรวมความรู้ที่มีอยู่ กระจายอยู่ในตัวบุคคลหรือเอกสารมาพัฒนาให้เป็นระบบ เพื่อให้ทุกคนในองค์กร สามารถเข้าถึงความรู้และพัฒนาตนเองให้กลายเป็นผู้รู้ รวมทั้งปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันส่งผลให้องค์กรมีความสามารถในเชิงแข่งขันสูงสุด

สุวรรณ เจริญเสาวภาคย์, จิรประภา อัครบวร และจุฑามาศ แก้วพิจิตร (2548, หน้า 25) กล่าวว่า การจัดการความรู้ หมายถึง กระบวนการในการนำความรู้ที่มีอยู่ หรือเรียนรู้มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กรโดยผ่านกระบวนการต่าง ๆ เช่น การสร้าง รวบรวม แลกเปลี่ยนและใช้ความรู้ เป็นต้น

ประเวศ วะสี (2550, หน้า 47-48) กล่าวว่า การจัดการความรู้ หมายถึง การจัดการให้มีการค้นพบความรู้ ความชำนาญ ที่แฝงเร้นอยู่ในตัวคน หากทางนำออกมา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ต่อกันให้ง่ายต่อการใช้สอยและมีประโยชน์เพิ่มขึ้น มีการต่อยอดให้คงาม และใช้ได้เหมาะสมกับสภาพความเป็นจริงและกาลเทศะ ความรู้ใหม่หรือนวัตกรรมที่เกิดขึ้น จากการนำเอาความรู้ที่ไม่เหมือนมาเจอกัน

บุญดี บุญญาภิจ และนงลักษณ์ ประสพสุขโชคชัย (2549, หน้า 23) กล่าวว่า การจัดการความรู้ หมายถึง กระบวนการในการนำความรู้ที่มีอยู่หรือเรียนรู้มาใช้ให้เกิด ประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร โดยผ่านกระบวนการต่าง ๆ เช่น การสร้าง รวบรวม แลกเปลี่ยน และใช้ความรู้

วิจารณ์ พานิช (2548ก, หน้า 9) กล่าวว่า การจัดการความรู้ หมายถึง การยกระดับ ของความรู้ในองค์กรที่มีกิจกรรมที่ซับซ้อนและกว้างขวาง สรุปความหมายไว้หลายประการ คือ

1. การจัดการความรู้ที่เป็นการรวบรวม จัดระบบ จัดเก็บ และการที่จะเข้าถึงข้อมูล เพื่อสร้างเป็นความรู้ โดยมีเทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือช่วยในการจัดการความรู้
2. การจัดการความรู้เกี่ยวข้องกับแลกเปลี่ยนความรู้ ซึ่งพฤติกรรมภายในองค์กร เกี่ยวกับวัฒนธรรม พลวัต และวิถีปฏิบัติต่อการแบ่งปันความรู้
3. การจัดการความรู้ต้องอาศัยผู้รู้ช่วยตีความและประยุกต์ใช้ในการสร้างนวัตกรรม และเป็นผู้นำองค์กร
4. การจัดการความรู้เป็นเรื่องของการเพิ่มประสิทธิผลให้กับองค์กรให้เกิดขึ้น เพราะมีความเชื่อว่า จะช่วยสร้างความมีชีวิตชีวา ความสำเร็จ ให้แก่องค์กร การประเมิน

ต้นทุนทางปัญญา (Intellectual) ผลสำเร็จของการประยุกต์ใช้ในการจัดการความรู้ เป็นดัชนีวัดองค์กรว่า มีการจัดการความรู้ได้ผลหรือไม่

สรุปได้ว่าการจัดการความรู้ หมายถึง กระบวนการรวบรวม จัดระบบ ความรู้ นำความรู้ที่อยู่ในตัวคนหรือเอกสารมาพัฒนาเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดตามความเหมาะสม และเป็นแหล่งข้อมูลที่ทุกคนสามารถเข้าถึงได้

ความสำคัญของการจัดการความรู้

การจัดการความรู้มีความสำคัญอย่างมาก เพราะเป็นการนำเอาความรู้มาใช้ในการพัฒนาประสิทธิภาพ เพิ่มประสิทธิผล ในการดำเนินงาน พัฒนาคุณภาพและศักยภาพ ตามจุดมุ่งหมาย

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการและสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ (2548, หน้า 2) กล่าวว่า ความสำคัญของการจัดการความรู้เพื่อนำไปสู่องค์ความรู้แห่งการเรียนรู้ โดยพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วย หลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 หมวด 3 มาตรา 11 “ส่วนราชการมีหน้าที่พัฒนาความรู้ในส่วนราชการเพื่อให้มีลักษณะเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ได้อย่างสม่ำเสมอ โดยต้องรับรู้ข้อมูลข่าวสารและสามารถประมวลผลความรู้ในด้านต่าง ๆ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติราชการได้อย่างถูกต้อง รวดเร็วและเหมาะสมกับสถานการณ์ รวมทั้งต้องส่งเสริมและพัฒนาความรู้ ความสามารถ สร้างวิสัยทัศน์ ปรับเปลี่ยนทัศนคติของข้าราชการในสังกัดให้เป็นบุคลากรที่มีประสิทธิภาพและมีการเรียนรู้ร่วมกัน ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติราชการของส่วนราชการให้สอดคล้องกับการบริหารราชการให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามพระราชกฤษฎีกานี้” ส่วนราชการจึงต้องเสริมองค์กรของตน มีการพัฒนาความรู้ให้เหมาะสมกับภารกิจ มีความรู้ ความเข้าใจในระบบบริหารของภาครัฐและแนวโน้มของต่างประเทศ ซึ่งอาจจัดทำในรูปแบบเอกสารข่าวเผยแพร่ การจัดฝึกอบรมสัมมนา การจัดหาเอกสารวิชาการเพื่อการค้นคว้าในหน่วยงาน การส่งเสริมให้มีการหารือร่วมกันระหว่างข้าราชการอย่างสม่ำเสมอ แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ ส่วนราชการเองจะต้องนำข้อมูลความรู้ที่มีการพัฒนาอยู่เสมอมาประยุกต์ใช้กับแผนปฏิบัติราชการเพื่อให้งานมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการและสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ, 2548, หน้า 36-37)

สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา (2548, หน้า 2-3) กล่าวว่า ความสำคัญของการจัดการความรู้เป็นสินทรัพย์ทางปัญญาที่มีค่ายิ่ง เกิดจากประสบการณ์ในการทำงาน จากค่านิยม ทัศนคติ ที่ได้มาจากการปฏิบัติงาน ในองค์กรหรืออาจเกิดจากการมีพรสวรรค์ เมื่อนำความรู้มาผ่านกระบวนการจัดการความรู้เพื่อนำความรู้ไปช่วยยกระดับความรู้ นำไปใช้

ในการทำงานใหม่ก็จะทำให้เกิดประโยชน์ขึ้นอย่างมากมาย สามารถพัฒนาองค์กรไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ได้ในที่สุด

บดินทร์ วิจารณ์ (2547, หน้า 28-29) กล่าวว่า ความสำคัญของการจัดการความรู้ องค์กรใดที่มีขีดความสามารถและศักยภาพในการสร้างความแตกต่างก่อให้เกิดความได้เปรียบในการแข่งขัน ไม่ว่าจะเป็นการสร้างนวัตกรรม ทั้งทางด้านตัวสินค้าหรือบริการที่จะป้อนสู่ตลาดอย่างต่อเนื่อง อันมีพื้นฐานมาจากความสามารถในการวิจัยและพัฒนาที่เกิดจากความสามารถของบุคลากรและในส่วนของกระบวนการที่สามารถทำได้ดีกว่า และอาจมีต้นทุนที่ต่ำกว่าคู่แข่ง นั้นหมายความว่า บุคลากรขององค์กรมีขีดความสามารถเป็นต้นทุนที่สำคัญที่ทำให้องค์กรพร้อมต่อการแข่งขัน

ประพนธ์ ผาสุขยิต (2547, หน้า 2) กล่าวว่า ความสำคัญของการจัดการความรู้ จะเป็นตัวต่อขึ้นสำคัญที่จะทำให้เกิดการบริหารคุณภาพจะทำให้เป้าหมายของผู้บริหารทั้งหลายที่ต้องการจะสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้เป็นจริง ส่วนแนวคิดเรื่องการจัดการความรู้จะมีต้นตอมาจากทางตะวันตก แต่มีประโยชน์ที่จะนำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทไทยของเรา การจัดการความรู้ทางตะวันตกเริ่มเห็นว่า ในปัจจุบันการที่องค์กรหรือบริษัทเอกชนกันได้นั้น ไม่ได้ขึ้นอยู่กับผลผลิต แต่เอกชนกันด้วยเรื่องของความคิด เป็นเรื่องของการนำเอาสิ่งที่อยู่ในตัวคน มาใช้มาทำให้เกิดเป็นสิ่งใหม่ขึ้นมา เป็นสิ่งที่เราเรียกกันว่า นวัตกรรม การจัดการความรู้ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่จับต้องไม่ได้ เป็นเรื่องทฤษฎีทางปัญญา ที่ในปัจจุบันถือว่า มีค่ายิ่งนักจริง ๆ แล้วในสังคมไทยของเราก็ได้ให้ความสำคัญกับเรื่องของการแสวงหาวิชาความรู้อยู่แล้ว ดังจะเห็นได้ว่า มีคำพูดที่เกี่ยวข้องในเรื่องนี้อยู่มาก เช่น ที่พูดว่า มีวิชาเหมือนมีทรัพย์อยู่นับแสน หรือรู้ไว้ใช้ว่า ใส่ป่าแบกหาม เป็นต้น

วิจารณ์ พาณิชย์ (2548ข, หน้า 21) กล่าวว่า ความสำคัญของการจัดการความรู้ ให้ความสำคัญในเรื่องและกระบวนการเพราะหลักสำคัญของการจัดการความรู้ คือ กระบวนการจัดการความสัมพันธ์ระหว่างคน การจัดการความรู้จะมีบุคคลหรือคนสำคัญในหลากหลายบทบาทและหลากหลายรูปแบบที่ต่างคนต่างทำหน้าที่ในบทบาทของตนเองให้ดีที่สุด แต่การทำงานต้องมีการทำงานร่วมกัน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนาการทำงานที่ดีและเหมาะสมที่สุดเพื่อให้องค์กรและหน่วยงานสามารถขับเคลื่อนไปได้อย่างสวยงาม เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้และเชื่อมั่นว่า ในสังคมที่มีความรู้เป็นฐานหรือสังคมอุดมปัญญา คือ สังคมที่ทุกคนต้องร่วมกันค้นหา ใช้ สร้างและพัฒนาความรู้อย่างไม่ที่สิ้นสุด

สรุปได้ว่า ความสำคัญของการจัดการความรู้เป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เกิดจากการสั่งสมความรู้ ประสบการณ์ กระบวนการ ทักษะ เมื่อนำความรู้มาผ่านกระบวนการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาและยกระดับความรู้ไปสู่การประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์

ประโยชน์ของการจัดการความรู้

สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา (2548, หน้า 25-26) กล่าวว่า ประโยชน์ของการจัดการความรู้ไว้ ดังนี้

1. ช่วยลดขั้นตอนการทำงานได้ เมื่องานมีปัญหาผู้ปฏิบัติงานจะสามารถหาแนวทางหรือวิธีการแก้ไขปัญหาได้รวดเร็วขึ้น โดยค้นคว้าจากผลการจัดการความรู้ในงานที่ปฏิบัติทางสื่อต่าง ๆ ที่รวบรวมเก็บไว้บนฐานความรู้
2. ช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานไม่ต้องทำงานด้วยการลองผิดลองถูก เพราะก่อนที่จะทำงานถ้ามีการเรียนรู้ความผิดพลาดของคนอื่นจากบทเรียนในอดีตได้ก่อน เพื่อเป็นการต่อยอดความรู้ก็จะทำให้ช่วยประหยัดเวลา ประหยัดทรัพยากรที่ใช้ในการทำงานได้
3. ช่วยให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เมื่อผู้ปฏิบัติงานแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกันในขณะปฏิบัติงานในเรื่องเดียวกัน จะสามารถขจัดปัญหาที่ตนกำลังเผชิญอยู่ได้
4. การจัดการความรู้ที่ดีจะทำให้ผู้ที่แสวงหาความรู้มีช่องทางเข้าหาความรู้ที่ต้องการได้อย่างรวดเร็ว ตลอดเวลา
5. ช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานสร้างนวัตกรรมใหม่ โดยการเรียนรู้ต่อยอดจากความรู้ที่ฝังอยู่ในคนของผู้มีประสบการณ์มาก่อน
6. ช่วยประหยัดเวลาในการทำวิจัยและพัฒนาในบางเรื่องได้ เพราะสามารถใช้ความรู้ที่ฝังในคนมาต่อยอดความรู้ได้
7. ทำให้เกิดแหล่งความรู้ในองค์กรสามารถเลือกใช้ประโยชน์ได้อย่างสะดวกรวดเร็ว และเผยแพร่ความรู้ได้

สุวรรณ เจริญเสาวภาคย์, จิรประภา อัครบวร และจุฑามาศ แก้วพิจิตร (2548, หน้า 14); บุญดี บุญญาภิจ และนงลักษณ์ ประสพสุขโชคชัย (2549, หน้า 9) กล่าวว่า ประโยชน์ของการจัดการความรู้ ดังนี้

1. เพิ่มศักยภาพในการตัดสินใจ ในการวางแผนและปฏิบัติงานในระดับต่าง ๆ
2. สร้างการยอมรับ
3. เกิดความยืดหยุ่น
4. สร้างนวัตกรรม โดยการส่งเสริมให้แสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่
5. เพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลให้กับทุกภาคส่วนขององค์กร
6. พัฒนาคุณภาพ
7. ลดการทำงานซ้ำซ้อน
8. กระจายอำนาจ

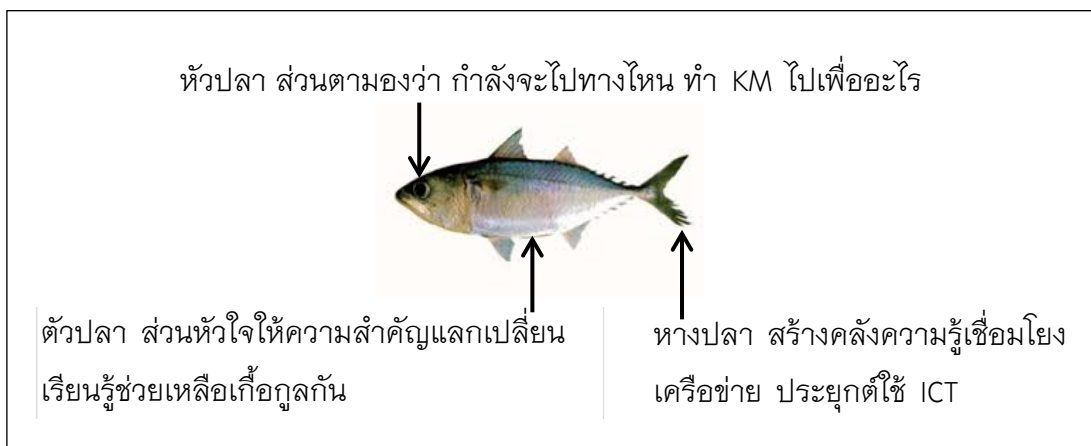
ศรีไพร คักดีรุ่งพงศากุล และเจษฎาพร ยุทธนวิบูลย์ชัย (2549, หน้า 343) กล่าวว่า ประโยชน์ของการจัดการความรู้ไว้คล้ายกัน โดยกล่าวเพิ่มเติมไว้อีก 3 ประการ คือ

1. ช่วยเก็บรักษาความรู้ให้ควบคู่กับองค์กรตลอดไป
2. ส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ ร่วมแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนความรู้ ซึ่งจะส่งผลให้บุคลากรมีคุณภาพเพิ่มขึ้น และสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงาน อันก่อให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กร
3. ช่วยให้บุคลากรมีความพร้อมในการที่จะปรับตัวให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อม

องค์ประกอบของการจัดการความรู้

ประพนธ์ ผาสุขยัต (2547, หน้า 22) กล่าวว่า องค์ประกอบของการจัดการความรู้ โดยใช้ปลาทุโมเดลของสถาบันส่งเสริมการจัดการความรู้เพื่อสังคม (สคส.) เปรียบเทียบการจัดการความรู้เหมือนกับปลา มีองค์ประกอบ 3 ส่วน คือ หัวปลา ตัวปลา และหางปลา

1. ส่วนหัวปลา (Knowledge Vision) เป็นส่วนที่เปรียบถึงเป้าหมายการจัดการความรู้ หรือวิสัยทัศน์หรือทิศทาง โดยก่อนจัดการความรู้ต้องตอบให้ได้ว่า เราจะทำ KM ไปเพื่ออะไร
2. ส่วนตัวปลา (Knowledge Sharing) เป็นส่วนที่เปรียบถึงขั้นตอนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Share and Learn) ซึ่งถือว่า เป็นส่วนสำคัญหรือหัวใจ เป็นส่วนที่ยากที่สุด ซึ่งต้องมีการกระตุ้นให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ความรู้ โดยเฉพาะความรู้ซ่อนเร้นที่มีอยู่ในตัวบุคคล ให้พร้อมอำนวยเกิดบรรยากาศในการเรียนรู้แบบเป็นทีม ให้เกิดการหมุนเวียนสลับเปลี่ยนความรู้อยกระดับความรู้และเกิดนวัตกรรม
3. ส่วนหางปลา (Knowledge Assets) เป็นส่วนที่เปรียบถึงคลังของความรู้หรือขุมความรู้ ที่ได้จากการเก็บสะสมเกร็ดความรู้ ที่ได้มาจากกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากส่วนตัวปลา เราอาจเก็บหางปลานี้ได้ด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น ICT เป็นการสกัดความรู้ที่ซ่อนเร้นให้เป็นความรู้ที่เด่นชัด นำไปเผยแพร่และแลกเปลี่ยนหมุนเวียนใช้พร้อมยกระดับต่อไป

ภาพ 2 แสดงองค์ประกอบของการจัดการความรู้โมเดลปลาหู

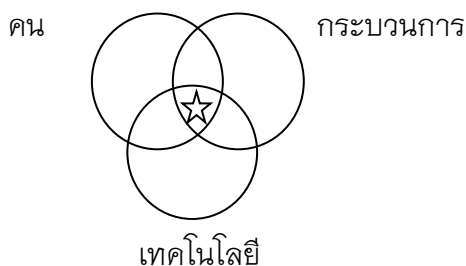
ที่มา: ประพนธ์ ฝาสุขยัต, 2547, หน้า 22

น้ำทิพย์ วิภาวิน (2547, หน้า 17-21) กล่าวว่า องค์ประกอบของการจัดการความรู้ มี 3 องค์ประกอบ คือ

1. ด้านคน กลยุทธ์หลักเพื่อที่จะสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันในทศวรรษนี้ มุ่งที่ความสามารถของคนในองค์กรที่จะสร้างนวัตกรรมและมีความคล่องตัวที่จะปรับเปลี่ยน กลยุทธ์ตามสภาวะการณ์ การพัฒนาคนในองค์กรจึงมีความสำคัญเป็นอันมาก

2. ด้านกระบวนการ ประกอบด้วย แนวทางและขั้นตอนการจัดการความรู้ โดยต้องระบุประเภทของสารสนเทศที่ต้องการ ทั้งจากแหล่งข้อมูลภายในและภายนอก อันเป็นการแยกแยะว่า ความรู้ชนิดใดสำคัญควรนำมาใช้ในองค์กร แล้วนำความรู้นั้นมากำหนด โครงสร้างรูปแบบและตรวจสอบความถูกต้องก่อนที่จะนำมาผลิตและเผยแพร่ โดยการบริหาร กระบวนการนั้นจะต้องเข้าใจวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนขององค์กรว่าต้องการให้บรรลุเป้าหมายอะไร

3. ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นเครื่องมือเพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของความรู้ ในองค์กรให้เป็นความรู้ที่เกิดประโยชน์ต่อบุคคลนั้น ในเวลาและรูปแบบที่บุคคลนั้นต้องการ เรียกว่า ระบบบริหารความรู้ องค์ประกอบของระบบบริหารความรู้ ได้แก่ การใช้เทคโนโลยีมา ใช้ในการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศ ฐานข้อมูลที่ใช้ทำงานร่วมกัน ระบบเครือข่ายโครงสร้าง พื้นฐานและวัฒนธรรมองค์กร

ภาพ 3 แสดงองค์ประกอบของการจัดการความรู้

ที่มา: นันทิพย์ วิภาวิน, 2547, หน้า 18

แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการจัดการความรู้

กระบวนการจัดการความรู้ เป็นขั้นตอนของการจัดการความรู้ในองค์กรให้เป็นระบบ มีผู้เสนอแนวคิดที่น่าสนใจ ดังนี้

Nonaka (1994, pp. 14-37 อ้างอิงใน สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2553, หน้า 22-25) กล่าวว่า กระบวนการจัดการความรู้ มี 3 ขั้นตอนหลัก คือ

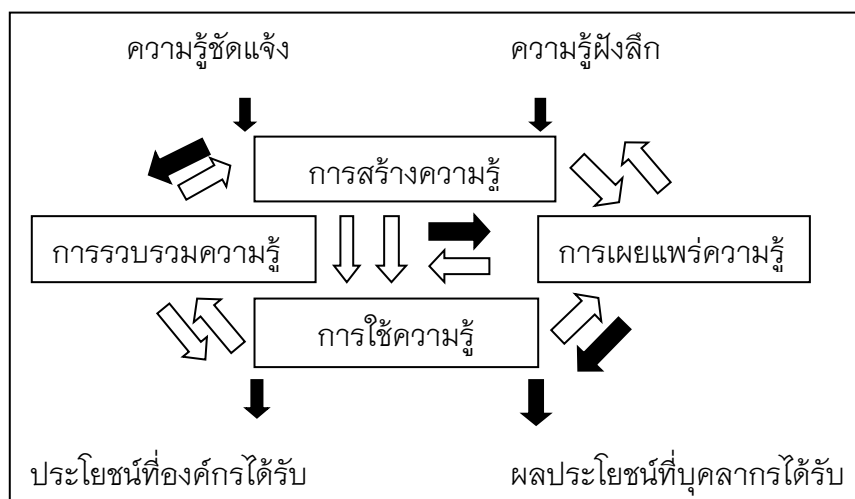
1. การสร้างความรู้ เป็นการสร้างความรู้ใหม่ หรือเป็นการทดแทนความรู้ที่มีอยู่เดิมขององค์กร เน้นให้ความสำคัญระดับบุคคลและแพร่ขยายออกไปทั่วองค์กร โดยมีการสื่อสารในรูปแบบต่าง ๆ และให้ความสำคัญของการแยกประเภทความรู้เป็นความรู้ฝังลึกและความรู้ชัดแจ้ง และการปฏิสัมพันธ์ระหว่างความรู้ทั้ง 2 ประเภท

2. การจัดเก็บความรู้ มีกิจกรรม การค้นคว้าความรู้ การนำมาจัดระบบ และการจัดเก็บความรู้ ส่วนการจัดระบบความรู้มีความหมายครอบคลุมถึงการแพร่ขยายความรู้ ทั้งนี้ องค์กรต้องเปลี่ยนความรู้ฝังลึกให้เป็นความรู้ชัดแจ้ง และการจัดเก็บจะต้องมีการวางระบบที่ดี

3. การถ่ายโอนความรู้ เป็นขั้นตอนที่บุคคล กลุ่ม ฝ่าย แผนก ต่างได้รับความรู้จากประสบการณ์ของอีกฝ่ายหนึ่ง โดยมีช่องทางของการถ่ายโอนความรู้อาจจะทำได้ในลักษณะการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากบุคคลและจากในระดับอื่น ๆ กลุ่ม ทีม องค์กร และวิธีการถ่ายโอนความรู้ อาจจะทำได้โดยการใช้เครื่องมือที่หลากหลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง โดยการสร้างชุมชนปฏิบัติที่เป็นการมาพบปะพูดคุยกันแบบพบหน้าและตั้งวงคุยกันในอินเทอร์เน็ต

Demarest (1997, p. 374 อ้างอิงใน สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2535, หน้า 25-27) กล่าวว่า กระบวนการจัดการความรู้ มี 4 ขั้นตอนหลัก คือ การสร้างความรู้

การรวบรวมความรู้ การเผยแพร่ความรู้ และการใช้ความรู้ โดยมีการให้ความสำคัญทั้งความรู้ที่เป็นความรู้ที่ชัดเจน หรือที่เรียกว่า เป็นความรู้ที่มาจากด้านวิทยาศาสตร์ (Scientific Paradigm) และเป็นความรู้ฝังลึกอยู่ในคน หรือที่เรียกว่า เป็นความรู้ที่มาจากด้านสังคม (Social Paradigm) โดยพิจารณาน้ำหนักของความรู้ที่องค์กรต้องการว่ามีน้ำหนักเอนเอียงทางใด เพราะบางองค์กรมีความรู้ฝังลึกอยู่ในคนน้อย ในขณะที่อีกองค์กรมีความรู้ฝังลึกอยู่ในคนมีคุณค่ามาก การจัดเก็บความรู้โดยการใช้เทคโนโลยีในการแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างบุคคล เมื่อมีการจัดเก็บความรู้จะมีการนำความรู้ที่นำมาเผยแพร่ในองค์กร และนำมาใช้ประโยชน์ในการสร้างผลผลิตให้เกิดขึ้น

ภาพ 4 แสดงกระบวนการจัดการความรู้ของ Demarest

ที่มา: สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา, 2553, หน้า 25-27

น้ำทิพย์ วิภาวิน (2547, หน้า 17-21) กล่าวว่า กระบวนการจัดการความรู้ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ

1. การจัดหาความรู้จากแหล่งความรู้ต่าง ๆ (Knowledge Acquisition) การจัดหาความรู้เป็นขั้นตอนของการพัฒนาและการสร้างความรู้ใหม่ เช่น การวิจัยและการพัฒนา มีการจัดหมวดหมู่ความรู้อย่างเป็นระบบ (Classifying Knowledge) เช่น ห้องสมุดที่จะทำหน้าที่ในการจัดหมวดหมู่ความรู้ โดยการแบ่งกลุ่มความรู้ออกเป็นหมวดหมู่ตามระบบเลขทศนิยมดิวอี้ตามระบบตัวอักษรเป็นระบบห้องสมุดรัฐสภาอเมริกัน ทำให้ความรู้อยู่ในหมวดเดียวกันอยู่ด้วยกัน มีความสะดวกในการจัดเก็บและการค้นหาเพื่อนำมาใช้

2. การแบ่งปันความรู้ (Knowledge Sharing) การใช้ความรู้ร่วมกันในองค์กร มี 4 ระดับ ได้แก่ ความรู้เชิงข้อเท็จจริง รู้ว่า คืออะไร ความรู้เชื่อมโยงโลกของความเป็นจริง รู้วิธีการ ความรู้เชิงเหตุผลระหว่างเรื่องราว หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ผลของประสบการณ์ตามการแก้ปัญหา นำมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่น รู้เหตุผล และความรู้เชิงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ที่ต้องการ แก้ไขปัญหาและทำให้ดีขึ้น ใส่ใจเหตุผล การแบ่งปันความรู้จะเป็นการสร้างวัฒนธรรมใหม่ ๆ ในองค์กร

3. การใช้หรือการเผยแพร่ความรู้ (Knowledge Utilization) การเผยแพร่สารสนเทศ ให้บุคคลในองค์กรสามารถเข้าถึงความรู้ในองค์กรได้เพื่อใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจ และการดำเนินงานที่ไม่ผิดพลาดซ้ำซ้อน

วิจารณ์ พานิช (2547, หน้า 7) กล่าวว่า กระบวนการจัดการความรู้ ประกอบด้วยกัน 6 ประการ คือ

1. การกำหนดความรู้ที่ต้องการใช้ (Define) เป็นการนำความมุ่งมั่น วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ขององค์กรมากำหนดความรู้ที่ต้องการใช้เพื่อการจัดการความรู้มีจุดเน้น ไม่สะเปะสะปะ

2. การเสาะหาและยึดกุมความรู้ (Capture) เป็นการพัฒนาความสามารถ การเสาะหาและยึดกุมความรู้ที่อยู่กระจัดกระจายหรือแฝงอยู่ตามที่ต่าง ๆ มาใช้ประโยชน์ และดำเนินการอย่างสม่ำเสมอจนเกิดทักษะและมีความชำนาญในการเสาะหาและยึดกุม แหล่งความรู้ที่จะเสาะหา อาจจะมาจากรายนอก หรือผู้ที่ทำงานอยู่ด้วยกันในองค์กรก็ได้

3. การสร้างความรู้ (Create) ในมุมมองเดิมความรู้ต้องสร้างขึ้นโดยผู้รู้หรือผู้เชี่ยวชาญ ในมุมมองใหม่ ความรู้เกิดขึ้นทุกจุดของการทำงาน ทุกคนที่ทำงานจะเป็นความรู้ที่ฝังอยู่ในสมอง ซึ่งอาจจะพูดออกมาไม่ได้ การสร้างความรู้อาจทำได้ทั้งก่อนลงมือทำงาน ระหว่างการทำงาน และสรุปประมวลประสบการณ์หลังจากการทำงาน ในการสร้างความรู้ไม่จำเป็นต้องสร้างใหม่ ทั้งหมด 100% อาจเริ่มจาก 10-20% ก็ได้

4. การกลั่นกรอง (Distil) ความรู้บางอย่างเป็นสิ่งล้ำสมัย บางอย่างเป็นสิ่งที่ไม่เหมาะสม กับบริบทและสภาพแวดล้อมสำหรับเรา จำเป็นต้องมีการกลั่นกรองเพื่อนำความรู้ ที่เหมาะสมมาใช้

5. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Share) เป็นสิ่งสำคัญที่สุดแต่แต่ละคนจะมีมุมมองต่อความรู้ ไม่เหมือนกันจึงต้องนำมาแลกเปลี่ยน มิฉะนั้นจะเก็บอยู่ในตัว ไม่มีการยกระดับของความรู้ ถ้าขาดการแลกเปลี่ยน ความรู้ที่มีอยู่จะเก่าล้าสมัยอย่างรวดเร็ว ไม่อยากงาม ยิ่งแลกเปลี่ยนมาก ยิ่งได้กำไรมาก การแลกเปลี่ยนเรียนรู้เป็นสิ่งยากที่สุด เพราะคนไม่อยากแลกเปลี่ยน เพราะกลัว ขาดทุน กลัวเสียเปรียบ จึงต้องสร้างเงื่อนไขและกำหนดกติกาที่จะส่งเสริมการแลกเปลี่ยน

การแบ่งปันให้เกิดประโยชน์แก่ผู้มีพฤติกรรมแบ่งปันความรู้และไม่ให้ผลประโยชน์ผู้มีพฤติกรรมกักตุนหรือปกปิดความรู้

6. การประยุกต์ใช้ความรู้ (Use) ทำให้เกิดผลจากการใช้ความรู้ เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์และการบริการ การพัฒนากระบวนการทำงาน พัฒนาสมาชิกขององค์กร และมีเหตุผลในเชิงป้องกันกลับต่อขั้นตอนการจัดการความรู้ โดยการใช้ความรู้ต้องเน้นที่การนำความรู้มาใช้ในการทำงานให้มาก ไม่ควรเริ่มด้วยการหาความรู้มาใส่ไว้ในคอมพิวเตอร์ซึ่งเสี่ยงมากที่จะไม่เกิดประโยชน์ไม่คุ้มค่า

ชัชวาล วงษ์ประเสริฐ (2548, หน้า 66-68) กล่าวว่า กระบวนการจัดการความรู้ประกอบด้วย 8 ประการ คือ

1. การกำหนดเป้าหมายความรู้ (Knowledge Goal) การวางเป้าหมายสร้างฐานข้อมูลและความรู้ในงานด้านการจัดการความรู้ ได้แก่ การวางเป้าหมายในด้านความรู้ในเชิงนโยบาย ซึ่งเป็นการกำหนดศักยภาพหลัก ๆ ขององค์กรและเป็นตัวช่วยกำหนดข้อมูลด้านความต้องการและความรู้ขององค์กรในอนาคต การวางแผนด้านการขยายฐานข้อมูลและความรู้ขององค์กรในอนาคต การวางแผนด้านการขยายฐานข้อมูลและความรู้ขององค์กรในเชิงการกำหนดแนวทางปฏิบัติงานจริง

2. การระบุความรู้ที่มีอยู่เดิม (Knowledge Identification) ก่อนที่องค์กรจะเริ่มการทำงาน องค์กรควรทราบอย่างชัดเจนว่า องค์กรข้อมูล มีความรู้ ความชำนาญอะไรบ้าง

3. การจัดหาความรู้ (Knowledge Acquisition) คือกระบวนการหรือวิธีการหาความรู้ เมื่อองค์กรประเมินตนเองว่า ยังไม่รู้เรื่องอะไร องค์กรก็ต้องจัดหาความรู้เพิ่มเติมศักยภาพองค์กร เช่น การซื้อความรู้ การขอเช่าความรู้ การจัดตั้งแผนการจัดการความรู้ การจัดตั้งทีมสร้างความรู้ การปรับตัวขององค์กร การสร้างเครือข่ายความรู้

4. การพัฒนาความรู้แก่องค์กร (Knowledge Development) การที่จะมุ่งพัฒนาความรู้ทั้งจากภายในและภายนอก โดยจัดหาความรู้เข้ามาสู่องค์กรเพื่อใช้ประโยชน์สำหรับพนักงานทั้งรายบุคคลและสำหรับพนักงานทั้งองค์กร

5. การเผยแพร่ความรู้ (Knowledge Transfer and Distribution) การจะนำข้อมูลความรู้ให้เข้าถึงพนักงานทุกคน การเผยแพร่ข้อมูลความรู้ผ่านเทคโนโลยีสื่อประสมที่มีประสิทธิภาพในการแลกเปลี่ยนความรู้ให้เกิดขึ้นภายในองค์กร การติดตั้งระบบอินเทอร์เน็ตและอินทราเน็ตทำให้การกระจายข่าวสารข้อมูลได้มีโอกาสไปถึงพนักงานอย่างเป็นทางการและทั่วถึง

6. การจัดเก็บความรู้ (Knowledge Preservation) เมื่อข้อมูลความรู้ได้รับการเผยแพร่ไปยังพนักงานแล้ว สิ่งที่ต้องกระทำต่อไป คือ จะต้องมึระบบการจัดเก็บความรู้ที่ดี

7. การนำความรู้ไปใช้ (Knowledge Usage) หมายถึง ความรู้ที่ใช้ในกระบวนการผลิต สิ่งนี้เป็นหัวใจหรือเป้าประสงค์หลักการจัดการความรู้ การระบุความรู้ที่สำคัญและการเผยแพร่ ความรู้เหล่านั้นออกไปสู่พนักงาน ไม่ได้เป็นการรับประกันว่าความรู้จะถูกใช้

8. การวัดผลและประเมินผลความรู้ (Knowledge Evaluation) การวัดผลประเมินผล การจัดการความรู้เป็นเรื่องวัดได้ยากพอสมควร เพราะไม่สามารถตัดสินด้วยตัวแปรใดตัวแปรหนึ่งได้

สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา (2548, หน้า 5-6) กล่าวว่า กระบวนการจัดการ ความรู้ประกอบด้วยกิจกรรมย่อย ๆ ต่อไปนี้

1. กิจกรรมที่ 1 การกำหนดเป้าหมาย ความต้องการจัดการความรู้เพื่อจะตอบ คำถามว่า จะจัดการความรู้เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในเรื่องใดบ้าง และจะทำให้ใครเป็นผู้ได้รับ ผลประโยชน์ในการจัดการความรู้นั้น

2. กิจกรรมที่ 2 การค้นหาความรู้ที่ฝังลึกในตัวคนที่มีมาจากผู้ที่มีแนวปฏิบัติงาน ที่ดีเลิศ (Best Practice) ซึ่งก็คือ ผู้ที่ประสบความสำเร็จและเป็นแบบอย่างที่ดี

3. กิจกรรมที่ 3 การสร้างความรู้ เมื่อค้นหาความรู้ที่มีมาจากผู้ที่มีแนวปฏิบัติงาน ที่ดีเลิศ แล้วจะต้องพยายามดึงความรู้ (Tacit Knowledge) ออกจากตัวบุคคลหรือความรู้ จากแหล่งต่าง ๆ (Explicit Knowledge) ที่กระจัดกระจายอยู่รวมไว้ จัดทำเนื้อหาให้เหมาะสม ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ ซึ่งในขั้นตอนนี้ องค์กรมีความจำเป็นที่จะต้องจัดบรรยากาศ ให้ผู้ที่เข้าร่วมมีความกระตือรือร้นที่จะแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน เพื่อสร้างความรู้ใหม่ โดยการจัดกิจกรรมชุมชนนักปฏิบัติ (Community of Practices) และจัดทำเป็นฐานข้อมูล

4. กิจกรรมที่ 4 การเลือกหรือกลั่นกรอง ความรู้ที่ได้มาโดยการพิจารณาหรือจะกำจัด ความรู้ที่ไม่จำเป็นหรือความรู้ที่เป็นที่รู้จักกันดีแล้วทิ้งไป โดยการสรรหาเลือกความรู้ที่มี ประโยชน์และโดดเด่น ซึ่งอาจนำไปเทียบเคียงกับความรู้จากแหล่งต่าง ๆ ได้แก่ ทฤษฎี หลักการ แนวคิด ที่มีการบันทึกไว้เป็นเอกสารหรือตำรา เป็นต้น แล้วจึงกลั่นกรองความรู้

5. กิจกรรมที่ 5 การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ เป็นกิจกรรมที่จัดทำเพื่อให้ผู้ใช้ ศึกษาและสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ โดยการนำความรู้ที่ได้จากการแลกเปลี่ยนกันมา วิเคราะห์หรือสังเคราะห์หลอมรวมความรู้ให้สะดวกแก่การศึกษา ทำความเข้าใจ หรือเขียนเป็น บทความลงพิมพ์ในวารสาร การส่งจดหมายข่าว เพื่อแจ้งให้บุคคลที่มีความต้องการใช้ ประโยชน์ได้รับรู้หรือการจัดพิมพ์เป็นเอกสารหรือจัดเวทีสำหรับแลกเปลี่ยนความรู้

6. กิจกรรมที่ 6 การนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ เป็นกิจกรรมที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะเมื่อมีการจัดการความรู้แล้ว แต่ไม่มีการนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ก็ทำให้เกิดการสูญเปล่า

7. กิจกรรมที่ 7 การนำความรู้ที่ได้รับมาเก็บไว้เป็นแหล่งความรู้ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศโดยเฉพาะระบบอินเทอร์เน็ตและอินเทอร์เน็ต เพื่อเป็นแรงผลักดันทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ ความสามารถ

8. กิจกรรมที่ 8 การติดตามและตรวจสอบ เป็นกิจกรรมที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการวัดผลของการจัดการความรู้ เพื่อช่วยให้ผู้ปฏิบัติการจัดการความรู้ได้ทบทวน ประมวลผล และปรับปรุงกิจกรรมต่าง ๆ ของกระบวนการจัดการความรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

บุญดี บุญญาภิจ และนงลักษณ์ ประสพสุขโชคชัย (2549, หน้า 54-58) กล่าวว่า กระบวนการจัดการความรู้เป็นกระบวนการที่จะนำความรู้ที่มีอยู่ในองค์กรหรือที่เรียนรู้มาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุดต่อองค์กร โดยผ่านกระบวนการต่าง ๆ ขั้นตอนหลักของกระบวนการจัดการความรู้ ดังนี้

1. การค้นหาความรู้ (Knowledge Identification) การค้นหาว่า องค์กรต้องการความรู้อะไรบ้าง รูปแบบใด อยู่ที่ใคร ความรู้จะไรองค์กรจำเป็นต้องมี ทำให้องค์กรทราบ ขาดความรู้อะไรบ้าง หรืออีกนัยหนึ่งก็คือ รู้เรานั้นเอง โดยทั่ว ๆ ไป องค์กรสามารถใช้เครื่องมือที่เรียกว่า การทำแผนที่ความรู้ ในขั้นตอนนี้จะเป็นการทำเพื่อหาความรู้ มีความสำคัญสำหรับองค์กรจัดทำลำดับความสำคัญของความรู้เหล่านั้น เพื่อให้องค์กรสามารถวางแผนการจัดการความรู้ สามารถจัดสรรทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ประโยชน์ของแผนที่ความรู้ช่วยทำให้เห็นภาพรวมของคลังความรู้ขององค์กรที่ทำให้องค์กรทราบว่า มีความรู้ซับซ้อนระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ หรือไม่ ซึ่งจะก่อให้เกิดความสับสนเปลืองในการจัดเก็บและรวบรวมทำให้บุคลากรทุกคนได้ทราบว่า องค์กรมีความรู้อะไร และจะหาความรู้ที่ต้องการได้ที่ไหน นอกจากนี้ยังใช้เป็นโครงสร้างพื้นฐานทางความรู้ที่องค์กรสามารถใช้เป็นฐานในการต่อยอด ขยายความรู้ในเรื่องต่าง ๆ ได้เป็นระบบยิ่งขึ้น รวมทั้งการใช้ความรู้เพื่อศึกษาถึงผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงกระบวนการทำงานและการเคลื่อนย้ายแหล่งข้อมูลความรู้ต่อระบบต่าง ๆ ในองค์กร

2. การสร้างและแสวงหาความรู้ (Knowledge Creation and Acquisition) การดึงความรู้จากแหล่งต่าง ๆ ที่อาจอยู่อย่างกระจัดกระจายมารวมกันไว้เพื่อจัดทำเนื้อหาที่มีความเหมาะสมตรงกับความต้องการของผู้ใช้ สำหรับความรู้ที่จำเป็นต้องมี แต่ยังไม่มียังไม่มีในองค์กร อาจสร้างความรู้ดังกล่าวจากความรู้เดิมที่มีอยู่ก็ได้ หรือนำความรู้จากภายนอกองค์กรมาใช้ นอกจากนี้ องค์กรอาจต้องมีการพิจารณาหรือกำจัดความรู้ที่ไม่จำเป็นหรือที่ล้าสมัยทิ้งไป เพื่อประหยัดทรัพยากรในการจัดเก็บความรู้ นั้น ปัจจัยที่สำคัญทำให้ขั้นตอนนี้ประสบความสำเร็จคือ บรรยากาศและวัฒนธรรมขององค์กรที่เอื้อให้บุคคลกระตือรือร้นที่จะแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน เพื่อใช้ในการสร้างความรู้ใหม่ได้อยู่ตลอดเวลา นอกจากนี้เทคโนโลยีสารสนเทศ

จะช่วยบุคลากรให้สามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็วยิ่งขึ้นและการแสวงหาความรู้ใหม่จากภายนอกได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

3. การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ (Knowledge Organization) เมื่อมีความรู้ที่ต้องการ องค์กรต้องจัดการความรู้ให้เป็นระบบเพื่อให้ผู้ใช้สามารถค้นหาและนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้ การจัดการความรู้ให้เป็นระบบนั้น หมายถึง การจัดทำสารบัญและ การจัดเก็บความรู้ประเภทต่าง ๆ เพื่อให้การเก็บรวบรวม การค้นหา การนำมาใช้ทำได้ง่ายและรวดเร็ว ในการแบ่งชนิดหรือประเภทความรู้ นั้นจะขึ้นอยู่กับผู้ใช้จะนำไปใช้อย่างไร และลักษณะการทำงานของบุคลากรในองค์กรเป็นแบบไหน การแบ่งประเภทความรู้จะแบ่งตามความชำนาญหรือความเชี่ยวชาญของบุคลากร เช่น การจัดทำทำเนียบผู้เชี่ยวชาญ หัวข้อหรือหัวเรื่อง หน้าที่หรือกระบวนการ และประเภทของผลิตภัณฑ์ บริการ กลุ่มตลาด หรือกลุ่มลูกค้า

4. การประมวลและกลั่นกรองความรู้ (Knowledge Codification and Refinement) เป็นขั้นตอนการปรับปรุงและประมวลผลความรู้ให้อยู่ในลักษณะ ดังนี้

4.1 การจัดทำหรือปรับปรุงรูปแบบเอกสารให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วทั้งองค์กร จะช่วยทำให้การป้อนข้อมูลจากหน่วยงานต่าง ๆ การจัดเก็บ การค้นหา และการนำข้อมูลไปใช้สามารถทำได้สะดวกและรวดเร็ว

4.2 การใช้ภาษาเดียวกันทั่วทั้งองค์กร ควรจัดทำอภิธานศัพท์ของคำจำกัดความของความหมายของคำต่าง ๆ ที่แต่ละหน่วยงานนำไปใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อให้มีความเข้าใจตรงกัน ซึ่งจะช่วยทำให้การป้อนข้อมูลความรู้ การแบ่งประเภทและการจัดเก็บความรู้ได้มาตรฐานเดียวกันที่สำคัญต้องมีการปรับปรุงอภิธานศัพท์ให้ทันสมัยตลอดเวลา รวมทั้งต้องให้ผู้ใช้สามารถค้นหาและเปิดใช้ได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว

4.3 การเรียบเรียง ตัดต่อและปรับปรุงเนื้อหาความรู้ให้มีคุณภาพดีในแง่ต่าง ๆ เช่น ความครบถ้วน เทียบตรง ทันสมัย สอดคล้องและตรงตามความต้องการของผู้ใช้

5. การเข้าถึงความรู้ (Knowledge Access) ความรู้ที่ได้มาหากไม่ถูกนำไปเผยแพร่ เพื่อให้ผู้อื่นใช้ประโยชน์ได้ จะเป็นความรู้ที่ไร้ค่า ดังนั้น องค์กรจะต้องมีวิธีการ มีระบบการจัดเก็บความรู้ที่อยู่ในคน โดยทั่วไปจะมีวิธีการส่งหรือกระจายความรู้ในประเภทความรู้ที่ชัดเจนและความรู้ที่อยู่ในคน โดยทั่วไปจะมีวิธีการส่งหรือการกระจายความรู้ให้ผู้ใช้มี 2 ลักษณะ คือ

5.1 การป้อนความรู้ (Push) เป็นการส่งข้อมูลความรู้ให้ผู้รับ โดยที่ผู้รับไม่รู้ต้องการหรือต้องการ หรือเรียกง่าย ๆ ว่า เป็นแบบ Supply-Based เช่น การส่งหนังสือเวียนแจ้งให้ทราบ

5.2 การให้โอกาสเลือกใช้ความรู้ (Pull) โดยผู้รับจะเลือกรับหรือใช้แต่เฉพาะข้อมูลความรู้ที่ต้องการเท่านั้น การกระจายความรู้แบบนี้เป็นแบบ Demand-Based

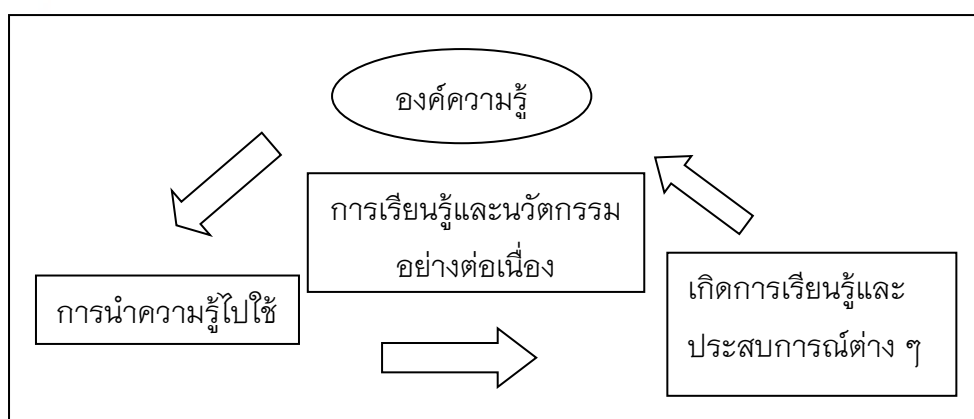
องค์กรควรทำให้เกิดความสมดุลระหว่างการกระจายความรู้แบบการป้อนความรู้และการให้โอกาส เลือกใช้ความรู้เพื่อประโยชน์สูงสุดแก่ผู้ใช้ข้อมูลความรู้

6. การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ (Knowledge Sharing) เป็นการนำความรู้ที่ได้จากการจัดเก็บมาเผยแพร่ แบ่งปันและแลกเปลี่ยนกัน มี 2 ลักษณะ ดังนี้

6.1 การแบ่งปันความรู้ที่ชัดเจน (Explicit Knowledge) มีวิธีที่นิยม เช่น จัดทำเอกสาร วีดีโอ ซีดี หรือการจัดทำฐานความรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยทำให้สามารถเข้าถึงความรู้ได้ง่ายและรวดเร็วยิ่งขึ้น

6.2 การแบ่งปันความรู้ที่อยู่ในคน (Tacit Knowledge) สามารถทำได้หลายรูปแบบ ขึ้นอยู่กับความต้องการและวัฒนธรรมองค์กร ส่วนใหญ่มักจะใช้วิธีการผสมผสานเพื่อใช้ข้อมูลสามารถเลือกใช้ได้ตามความสะดวก ได้แก่ ทีมข้ามสายงาน, Innovation and Quality Circles (IQCs), ชุมชนแห่งการเรียนรู้, การใช้ระบบพี่เลี้ยง, การสลับเปลี่ยนงานและการยืมตัวบุคลากรมาช่วยงานและเวทีสำหรับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

7. การเรียนรู้ (Learning) วัตถุประสงค์ที่สำคัญที่สุดในการจัดการความรู้ คือ การเรียนรู้ของบุคลากรและนำความรู้นั้นไปใช้ประโยชน์ ในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาและปรับปรุงองค์กร การเรียนรู้ของบุคลากรจะทำให้เกิดความรู้ใหม่ซึ่งช่วยเพิ่มพูนความรู้ขององค์กรที่มีอยู่แล้วให้มากยิ่งขึ้น ความรู้ก็จะถูกนำไปใช้เพื่อสร้างความรู้ใหม่อีกเป็นวงจรที่เรียกว่า วงจรการเรียนรู้

ภาพ 5 แสดงวงจรการเรียนรู้

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการและสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ (2548, หน้า 21-25) กล่าวว่า กระบวนการจัดการความรู้ เป็นหัวใจสำคัญของการจัดการความรู้ที่เป็นกรอบกำหนดให้การจัดการความรู้ไม่หลงประเด็น ไม่เดินทางผิด มุ่งสู่จุดหมายปลายทางได้อย่างรวดเร็ว ทันเหตุการณ์ และตอบสนองความต้องการได้ทันที ความรู้ที่จะนำมาใช้เพื่อให้องค์กรบรรลุเป้าหมาย ต้องมีกระบวนการในการจัดการอย่างเป็นระบบ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ และสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ (2548, หน้า 5) กล่าวว่า กระบวนการจัดการความรู้ (Knowledge management Process) มี 7 ขั้นตอน ดังนี้

1. การบ่งชี้ความรู้ (Knowledge Identification) เป็นขั้นตอนการค้นหาความรู้ขององค์กรในลักษณะต่าง ๆ เช่น จะต้องทราบว่า มีความรู้เรื่องอะไร มีความรู้เรื่องนั้นหรือยัง อยู่ในรูปแบบใด อยู่ที่ไหนกับใคร เป็นต้น

1.1 ศึกษาวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายขององค์กร เพื่อที่จะสร้างความเข้าใจให้ไปสู่เป้าหมายเดียวกัน ซึ่งจะช่วยให้คนในองค์กรดำเนินการบริหารจัดการความรู้ไปในทิศทางเดียวกัน

1.2 วิเคราะห์รูปแบบและแหล่งความรู้ที่มีอยู่เพื่อใช้ความรู้นั้นในการดำเนินงานให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายขององค์กร

1.3 ประเมินความรู้ที่มีอยู่ในปัจจุบันว่า ภายในองค์กรมีความรู้อยู่ในระดับใด

2. การสร้างและแสวงหาความรู้ (Knowledge Creation and Acquisition) เป็นขั้นตอนการสร้างความรู้ใหม่และแสวงหาความรู้จากแหล่งต่าง ๆ ที่มีอยู่อย่างกระจัดกระจาย ทั้งภายในและภายนอก เพื่อจัดทำเนื้อหาให้ตรงกับความต้องการ โดยยังรักษาความรู้เก่าและกำจัดความรู้ที่ใช้ไม่ได้แล้ว

3. การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ (Knowledge Organization) เป็นขั้นตอนวางโครงสร้างความรู้เพื่อเตรียมความพร้อม สำหรับการเก็บความรู้อย่างเป็นระบบในอนาคต โดยจัดแบ่งชนิดและประเภทความรู้ เพื่อจัดทำระบบให้ง่ายและสะดวกต่อการค้นหาและใช้งาน

4. การประมวลและกลั่นกรองความรู้ (Knowledge Codification and Refinement) ปรับปรุงรูปแบบเอกสารให้เป็นมาตรฐาน ให้เนื้อหาสอดคล้องและปรับปรุงเนื้อหาให้สมบูรณ์

4.1 จัดรูปแบบและภาษาของเอกสารที่มาจากแหล่งต่าง ๆ กันให้อยู่ในรูปแบบมาตรฐานเดียวกันทั้งองค์กร

4.2 เรียบเรียง ปรับปรุงเนื้อหาให้ทันสมัยและตรงกับความต้องการ

5. การเข้าถึงความรู้ (Knowledge Access) เป็นความสามารถในการเข้าถึงแหล่งความรู้ได้ตลอดเวลาและทุกสถานที่ได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ตามเวลาที่ต้องการ เช่น การฝึกอบรม หนังสือเวียน บอร์ด หรือ Web Board

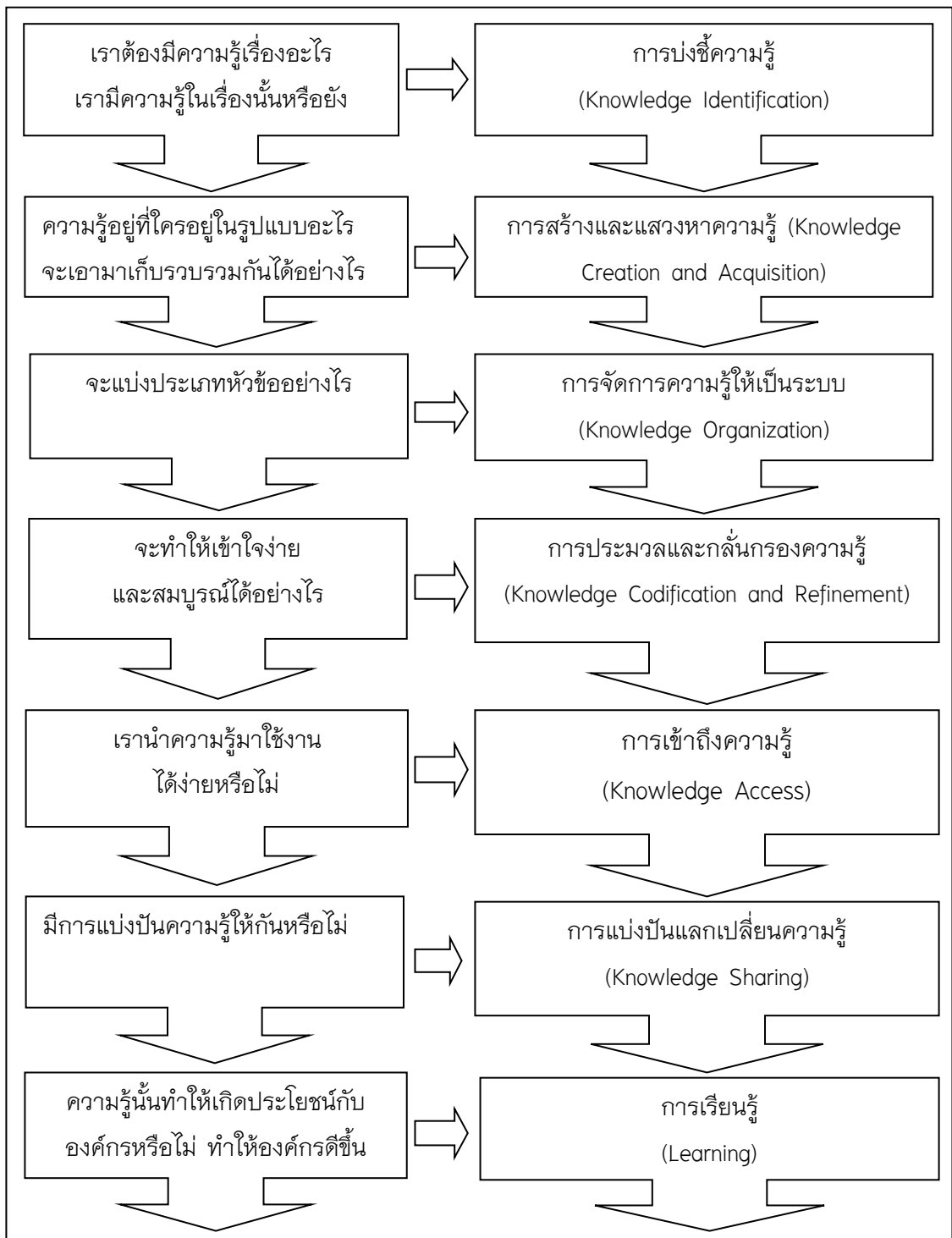
6. การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ (Knowledge Sharing) เป็นการแลกเปลี่ยนความรู้ด้วยวิธีการที่เหมาะสม ดังนี้

6.1 แลกเปลี่ยนด้วยวิธีการถ่ายทอดมาเป็นลายลักษณ์อักษร จากความรู้ซ่อนเร้นสู่ความรู้เด่นชัด เช่น จากเอกสาร ฐานความรู้เทคโนโลยีสารสนเทศ

6.2 แลกเปลี่ยนด้วยการปฏิบัติ เช่น ชุมชนแห่งการเรียนรู้, เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้, ทีมข้ามสายงาน, ระบบพี่เลี้ยง, การยืมตัวหรือการสับเปลี่ยนงานและกิจกรรมกลุ่มคุณภาพ และนวัตกรรม

7. การเรียนรู้ (Learning) การจัดการที่จะก่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันขึ้นภายในองค์กรที่ทำให้เกิดความรู้ และสมาชิกในองค์กรสามารถนำความรู้จากความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานได้ ส่งผลให้เกิดการเรียนรู้มีประสบการณ์และสร้างนวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง ทำให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนางาน ตลอดจนประสบการณ์ใหม่ ๆ นำไปสู่การสร้างความรู้ใหม่ ๆ ขึ้นในองค์กรได้

กระบวนการจัดการความรู้ทั้ง 7 ขั้นตอน องค์กรสามารถสร้างความรู้และจัดการความรู้ที่มีอยู่เดิมภายในองค์กรและความรู้ใหม่ที่องค์กรจะได้รับอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ดังนั้น แต่ละองค์กรสามารถที่จะเลือกขั้นตอน กระบวนการให้เหมาะสมกับองค์กรของตน เนื่องจากความพร้อมของแต่ละองค์กรไม่เหมือนกัน โดยวิเคราะห์องค์กรของตนว่า มีขั้นตอนใดบ้าง ที่ยังขาดอยู่ หรือมีขั้นตอนใดบ้างที่จะเป็นส่วนสำคัญขององค์กร จะนำมาเป็นรูปแบบหลักของตน เพื่อที่จะทำให้กระบวนการจัดการความรู้ขององค์กรเป็นระบบที่ถูกปลูกฝังเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการทำงานประจำ

ภาพ 6 แสดงตัวแบบการจัดการความรู้ กระบวนการจัดการความรู้

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ และสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ, 2548,
หน้า 5

มาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้

มาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ เป็นการกำหนดมาตรการมารองรับนโยบายเร่งปฏิรูปการเรียนรู้ ทั้งระบบให้สัมพันธ์เชื่อมโยงกัน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถคิด วิเคราะห์ แก้ปัญหา และเรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยปฏิรูปให้มีความเชื่อมโยงกัน ทั้งหลักสูตรและการเรียนการสอน ให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงและสอดคล้องกับการเรียนรู้ยุคใหม่ การพัฒนาครู และการพัฒนาระบบการทดสอบ การวัดและประเมินผลที่ได้มาตรฐาน และเชื่อมโยงกับหลักสูตรและการเรียนการสอน และการพัฒนาผู้เรียน เป็นนโยบายสำคัญของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (นายจาตุรนต์ ฉายแสง) ที่ได้ให้ไว้ เมื่อวันที่ 11 กรกฎาคม 2556 ณ ห้องประชุมราชวัลลภ กระทรวงศึกษาธิการ จากแนวนโยบายดังกล่าวได้นำไปสู่การให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ภาษาไทย ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญของการศึกษาในประเทศไทยที่พบว่า ยังมีนักเรียนที่มีปัญหาในการอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ ในนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากนโยบายดังกล่าว จึงทำให้มีการกำหนดมาตรการมารองรับนโยบายดังกล่าว คือ มาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ ซึ่งประกาศใช้ เมื่อวันที่ 5 เดือนกันยายน พ.ศ. 2556 ที่ให้ความสำคัญและส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาไทย โดยเฉพาะการพัฒนาคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ การอ่านจับใจความสำคัญ การย่อความและสรุปความ เพื่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและการเรียนรู้ตลอดชีวิต ส่งเสริมสร้างทักษะอาชีพและทักษะชีวิต โดยกำหนดเป้าหมายเร่งด่วนให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ทุกคน อ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้

สภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนปง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ตั้งอยู่หมู่ที่ 17 ถนนจุน-ปง ตำบลจุน อำเภอจุน จังหวัดพะเยา รหัสไปรษณีย์ 56150 โดยมีสถานศึกษาระดับประถมศึกษาและขยายโอกาสทางการศึกษา ในพื้นที่ครอบคลุม 5 อำเภอ คือ อำเภอจุน อำเภอเชียงคำ อำเภอเชียงม่วน อำเภอปง และอำเภอภูซาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 เป็นหน่วยงานทางการศึกษา ที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา 37 ของพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ดังนี้

1. ดำเนินการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา (มาตรา 36)

2. มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการศึกษาที่กำหนดไว้ในกฎหมายนี้ (พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ) และกฎหมายอื่น

3. มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

3.1 จัดทำนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานและความต้องการของท้องถิ่น

3.2 วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษาและหน่วยงานในเขตพื้นที่การศึกษา และแจ้งจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้หน่วยงานข้างต้นรับทราบและกำกับ ตรวจสอบ ติดตามการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานดังกล่าว

3.3 ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

3.4 กำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และในเขตพื้นที่การศึกษา

3.5 ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

3.6 ประสานการระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคล เพื่อส่งเสริม สนับสนุน การจัดและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

3.7 จัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษา และประเมินผลสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

3.8 ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาของสถานศึกษาของเอกชน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้ง บุคคล องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดรูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา

3.9 ดำเนินการและประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

3.10 ประสาน ส่งเสริมการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการ และคณะทำงานด้านการศึกษา

3.11 ประสานการปฏิบัติราชการทั่วไปกับองค์กร หน่วยงานภาครัฐ เอกชน และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ในฐานะสำนักงานผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการในเขตพื้นที่การศึกษา

3.12 ปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจการภายในเขตพื้นที่การศึกษาที่มีได้ระบุให้เป็นหน้าที่ของผู้ใดโดยเฉพาะ หรือปฏิบัติงานอื่นตามที่มอบหมาย

กลุ่มโรงเรียน ปง 2 เป็นการรวมกลุ่มกันของโรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับอนุบาล ถึงระดับประถมศึกษาหรือขยายโอกาส ของอำเภอปง จังหวัดพะเยา ในสามตำบล ได้แก่ เขตพื้นที่ตำบลผาซำน้อย ตำบลงิม และตำบลออย จำนวน 18 โรงเรียน ประกอบด้วย โรงเรียนชุมชนบ้านดอนไชย โรงเรียนบ้านปางผักหม โรงเรียนบ้านใหม่น้ำเงิน โรงเรียนบ้านแบ่ง โรงเรียนบ้านเลี้ยว โรงเรียนบ้านปัว โรงเรียนบ้านควร โรงเรียนบ้านทุ่งแต โรงเรียนบ้านแสะ โรงเรียนบ้านสันกลางนาตอ โรงเรียนบ้านหลวง โรงเรียนบ้านดอนแก้ว โรงเรียนบ้านดอนไชย ป่าแหม โรงเรียนบ้านหลายฝายแก้ว โรงเรียนบ้านแม่ทวย โรงเรียนบ้านดอนเงิน โรงเรียนบ้านใหม่ปางค่า (ภูลังกาอนุสรณ์) และโรงเรียนโรงเรียนราชานุเคราะห์ เพื่อยกระดับคุณภาพทางการศึกษา พัฒนาผลสัมฤทธิ์ เพิ่มประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ส่งเสริมศักยภาพทางวิชาการในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตลอดจนเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ ทางด้านวิชาการ การจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้และนวัตกรรมการเรียนรู้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จิราพร ชายสวัสดิ์ (2550) ได้ศึกษา เรื่อง การจัดการความรู้ในสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาขอนแก่น เขต 1 ผลการศึกษา พบว่า บุคลากรทางการศึกษามีความคิดเห็น ต่อการจัดการความรู้ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการเรียนรู้และด้านการค้นหาความรู้ ความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการเข้าถึงความรู้ ด้านการสร้างและแสวงหาความรู้ ด้านการจัดเก็บ ความรู้ให้เป็นระบบ ด้านการประมวลและกลั่นกรองความรู้ และด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยน เรียนรู้อยู่ในระดับปานกลาง

วีรพงศ์ คุวิบูลย์ศิลป์ (2556) ได้ศึกษา เรื่อง การศึกษากระบวนการจัดการความรู้ ในโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ พะเยา จังหวัดพะเยา ผลการศึกษา พบว่า กระบวนการจัดการความรู้ในโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ พะเยา จังหวัด พะเยา โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละขั้นตอน พบว่า การเรียนรู้ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ การเข้าถึงความรู้ การจัดการความรู้ให้เป็น ระบบ การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ การบ่งชี้ความรู้ การประมวลและกลั่นกรองความรู้ ส่วนการสร้างและแสวงหาความรู้ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

รัชตพรรณ ดิฐกมล ผู้ธนดี (2552) ได้ศึกษา เรื่อง สภาพปัจจุบันและปัญหาของ การจัดการความรู้ของผู้บริหารในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้น 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา แต่ละขั้นตอน พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบ่งชี้ความรู้ อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ

การสร้างและแสวงหาความรู้ อยู่ในระดับมาก การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ อยู่ในระดับมาก การเข้าถึงความรู้ อยู่ในระดับมาก การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ อยู่ในระดับมาก การเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ ด้านการประมวลและกลั่นกรองความรู้ อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

ธนวัฒน์ มีสุนทร (2553) ได้ศึกษา เรื่อง การจัดการความรู้ของครู เขตพื้นที่ การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละขั้นตอน พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการนำประโยชน์ใช้ในหน้าที่ อยู่ในระดับมาก ด้านการกำหนดชนิดของความรู้ที่ต้องการ อยู่ในระดับมาก ด้านการบันทึกและการจัดเก็บความรู้ อยู่ในระดับมาก ด้านการสร้างและแสวงหาความรู้ อยู่ในระดับมาก และด้านการแบ่งปันและแลกเปลี่ยนความรู้ อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

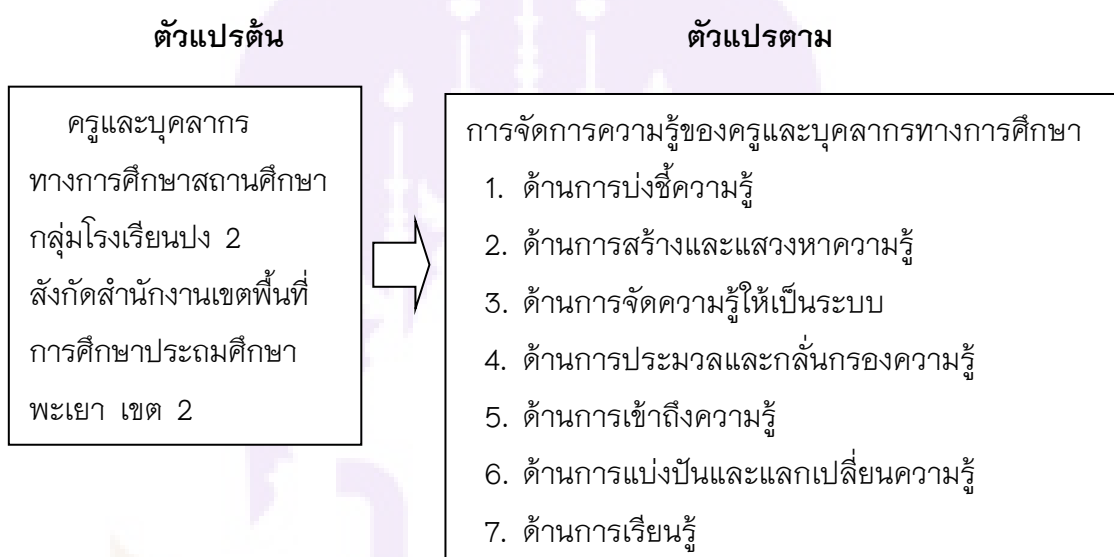
สหวัฒน์ ไตรรัตน์วิช (2553, หน้า 82-85) ได้ทำการศึกษา สภาพการจัดการความรู้ของบุคลากรศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการแสวงหาความรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านการพัฒนาความรู้ใหม่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านการถ่ายทอดความรู้ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการนำความรู้ไปใช้งาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านการจัดเก็บความรู้ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

วัฒนา ทองกฤษร (2553, หน้า 114-118) ได้ทำการศึกษา สภาพการจัดการความรู้ตามทัศนะของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากลาง เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาสภาพการจัดการความรู้ในสถานศึกษาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการแสวงหาความรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านการสร้างความรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านการจัดเก็บความรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านการถ่ายทอดความรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า การจัดการความรู้มีบทบาทและความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะเป็นกระบวนการรวบรวม จัดระบบ ความรู้ นำเอาความรู้มาใช้ในการพัฒนาประสิทธิภาพ เพิ่มประสิทธิผล ในการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพและศักยภาพตามจุดมุ่งหมาย สำหรับการศึกษาในครั้งนี้ ผู้ศึกษามีความสนใจที่จะศึกษาการจัดการความรู้ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ กลุ่มโรงเรียนปง 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ซึ่งผลการศึกษาในครั้งนี้ สามารถนำไปสู่การพัฒนาการจัดการความรู้ต่อไป

กรอบแนวคิด

การศึกษาครั้งนี้ มุ่งศึกษาพัฒนาการจัดการความรู้ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพ การอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ กลุ่มโรงเรียนปง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพะเยา เขต 2 โดยการศึกษาตามการจัดการความรู้ 7 ด้าน ได้แก่ ด้านการบ่งชี้ ความรู้ ด้านการสร้างและแสวงหาความรู้ ด้านการจัดความรู้ให้เป็นระบบ ด้านการประมวล และกลั่นกรองความรู้ ด้านการเข้าถึงความรู้ ด้านการแบ่งปันและแลกเปลี่ยนความรู้ และด้านการเรียนรู้

ภาพ 7 แสดงกรอบแนวคิด

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาการจัดการความรู้ ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพ การอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ กลุ่มโรงเรียนปง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ซึ่งมีวิธีการดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษา กลุ่มโรงเรียนปง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 170 คน จากจำนวนสถานศึกษา จำนวน 18 แห่ง

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษา กลุ่มโรงเรียนปง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 118 คน จากจำนวนสถานศึกษา จำนวน 18 แห่ง ซึ่งได้มาโดยการเปิดตาราง กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ เครจซี่และมอร์แกน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการความรู้ จำนวน 1 ชุด ได้แก่ แบบสอบถามการจัดการความรู้ ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ กลุ่มโรงเรียนปง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้คำถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการความรู้ ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ กลุ่มโรงเรียนปง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ตามองค์ประกอบกระบวนการจัดการความรู้ 7 ประการ ได้แก่

- 1) การบ่งชี้ความรู้ 2) การสร้างและแสวงหาความรู้ 3) การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ
- 4) การประมวลและกลั่นกรองความรู้ 5) การเข้าถึงความรู้ 6) การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้
- 7) การเรียนรู้ โดยกำหนดเกณฑ์การให้ค่าน้ำหนัก (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 102)

5 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหา ข้อเสนอแนะของครูและผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการความรู้ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ กลุ่มโรงเรียนปง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ตามองค์ประกอบกระบวนการจัดการความรู้ 7 ประการ

การสร้างเครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด หลักการและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการความรู้ ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ กลุ่มโรงเรียนปง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2

2. กำหนดกรอบแนวคิด เพื่อสร้างคำถามให้ครอบคลุมเกี่ยวกับการจัดการความรู้ ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ กลุ่มโรงเรียนปง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2

3. การสร้างแบบสอบถาม โดยกำหนดประเด็นให้ครอบคลุมตามกรอบแนวคิดในการวิจัย (Conceptual Framework) ทั้งตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม โดยกำหนดประเด็นหลักของแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดการวิจัย ในการสร้างแบบสอบถามแล้วนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบแก้ไข

4. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้องเชิงเนื้อหา และวิเคราะห์ ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence: IOC) ระหว่างข้อคำถามและเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ได้แก่

4.1 ดร.สันติ บุรณะชาติ รองคณบดีวิทยาลัยการศึกษ มหาวิทยาลัยพะเยา

4.2 นางช่อเพชร วงศ์ชัย ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พะเยา เขต 2

4.3 นายอิสริย์ ทองภูมิพันธ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนราชานุเคราะห์ สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2

โดยดัชนีความสอดคล้อง มีค่าอยู่ระหว่าง 0.67-1.00

5. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามที่คุณเชี่ยวชาญเสนอแนะ ต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิจัย เพื่อปรับปรุงอีกครั้ง

6. นำเสนอแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไข เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิจัย เพื่อตรวจสอบเป็นครั้งสุดท้าย

7. จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอลงหนังสือจากมหาวิทยาลัยพะเยา เพื่อแนะนำตัวผู้วิจัยในการติดต่อหน่วยงาน ที่เก็บข้อมูล

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามส่งไปยังผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทุกคน โดยผู้วิจัยจัดส่งทางไปรษณีย์และด้วยตนเอง

3. ผู้วิจัยติดตามรับแบบสอบถามคืนทางไปรษณีย์และด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. นำแบบสอบถามทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ความถูกต้อง ก่อนที่จะนำไปใช้ในการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูล โดยกำหนดเกณฑ์การให้ค่าน้ำหนัก (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 102)

5 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

- 1 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด
2. การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูป มีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้
 - 2.1 หาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ในการวิเคราะห์ข้อมูล เกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม
 - 2.2 หาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) จากแบบสอบถามตอนที่ 2 ซึ่งแปลความหมายของระดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 103)

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.50–5.00 หมายความว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50–4.49 หมายความว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.50–3.49 หมายความว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.50–2.49 หมายความว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00–1.49 หมายความว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยายความเรียง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดการความรู้ ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ กลุ่มโรงเรียนปง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ซึ่งผู้ศึกษาได้กำหนดขั้นตอนของการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการความรู้ ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ กลุ่มโรงเรียนปง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการจัดการความรู้ ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ กลุ่มโรงเรียนปง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อายุราชการ โดยนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 1 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	49	41.53
หญิง	69	58.47
รวมเฉลี่ย	118	100.00

ตาราง 1 จากผลการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 69 คน คิดเป็น ร้อยละ 58.47 เป็นเพศชาย จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 41.53

ตาราง 2 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
20-30 ปี	24	20.34
31-40 ปี	50	42.37
41-50 ปี	16	13.56
51-60 ปี	28	23.73
รวมเฉลี่ย	118	100.00

ตาราง 2 จากผลการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 42.37 รองลงมา มีอายุระหว่าง 51-60 ปี จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 23.73 มีอายุระหว่าง 20-30 ปี จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 20.34 และที่มีจำนวนน้อยที่สุด ได้แก่ มีอายุระหว่าง 41-50 ปี จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 13.56

ตาราง 3 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	2	1.69
ปริญญาตรี	76	64.41
ปริญญาโท	40	33.90
ปริญญาเอก	0	0.00
รวมเฉลี่ย	118	100.00

ตาราง 3 จากผลการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรี จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 64.41 รองลงมา มีระดับการศึกษาในระดับปริญญาโท จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 33.90 มีระดับการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.69 และที่มีจำนวนน้อยที่สุด ได้แก่ มีระดับการศึกษาในระดับปริญญาเอก ไม่มีผู้ตอบในส่วนนี้

ตาราง 4 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุราชการ

อายุราชการ	จำนวน	ร้อยละ
1. ต่ำกว่า 5 ปี	32	27.12
2. 5-10 ปี	32	27.12
3. 11-15 ปี	13	11.02
4. 16-20 ปี	7	5.93
5. 21-25 ปี	4	3.39
6. 25 ปีขึ้นไป	30	25.42
รวมเฉลี่ย	118	100.00

จากตาราง 4 จากผลการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุราชการต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 27.12 มีอายุราชการ 5-10 ปี จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 27.12 รองลงมา มีอายุราชการ 25 ปีขึ้นไป จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 25.42 มีอายุราชการ 11-15 ปี จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 11.02 มีอายุราชการ 16-20 ปี จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 5.93 และน้อยที่สุด ได้แก่ มีอายุราชการ 21-25 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 3.39

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการความรู้ ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ กลุ่มโรงเรียนปง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2

ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการจัดการความรู้ ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ กลุ่มโรงเรียนปง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ด้านการบริหารจัดการความรู้

ข้อ	การบริหารจัดการความรู้	n = 118		แปลผล
		\bar{X}	S.D.	
1.	ด้านการบ่งชี้ความรู้	3.69	0.50	มาก
2.	ด้านการสร้างและแสวงหาความรู้	3.59	0.56	มาก
3.	ด้านการจัดความรู้ให้เป็นระบบ	3.53	0.52	มาก
4.	ด้านการประมวลและกลั่นกรองความรู้	3.55	0.48	มาก
5.	ด้านการเข้าถึงความรู้	3.57	0.47	มาก
6.	ด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้	3.59	0.53	มาก
7.	ด้านการเรียนรู้	3.62	0.49	มาก
รวมเฉลี่ย		3.59	0.42	มาก

ตาราง 5 จากผลการศึกษา พบว่าการจัดการความรู้ ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ กลุ่มโรงเรียนปง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 พบว่า อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.59 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบ่งชี้ความรู้ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.69 รองลงมา คือ ด้านการเรียนรู้ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.62 ด้านการสร้างและแสวงหาความรู้ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.59 ด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.59 ด้านการเข้าถึงความรู้ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57 ด้านการประมวลและการกลั่นกรองความรู้ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.55 และน้อยที่สุด คือ ด้านการจัดการความรู้ให้เป็นระบบ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.53 ตามลำดับ

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การจัดการความรู้ ตามมาตรการ
เร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ กลุ่มโรงเรียนปง 2
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2
ด้านการบ่งชี้ความรู้

ข้อ	ด้านการบ่งชี้ความรู้	n = 118		แปลผล
		\bar{X}	S.D.	
1.	ครูและบุคลากรทางการศึกษา ร่วมกันศึกษา พิจารณา วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์และเป้าหมายของ การจัดการความรู้ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพ การอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ เป็นที่เข้าใจร่วมกัน	3.79	0.55	มาก
2.	ครูและบุคลากรทางการศึกษา พิจารณาเป้าหมาย ของการจัดการความรู้ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่าน รู้เรื่องและสื่อสารได้ ร่วมกันอย่างชัดเจนและปฏิบัติได้	3.63	0.61	มาก
3.	ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีการแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับความรู้ที่จำเป็นต่อการจัดการความรู้ตามมาตรการ เร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้	3.74	0.70	มาก
4.	ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการกำหนดขอบเขตความรู้ ที่มีความสำคัญและความจำเป็นต่อการจัดการความรู้ ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้	3.64	0.63	มาก
5.	ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการแบ่งงานรับผิดชอบ ในการรวบรวมความรู้ตามการบริหารจัดการความรู้ ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้	3.78	0.69	มาก
6.	การจัดการความรู้ของครูและบุคลากรทางการศึกษา ด้านการบ่งชี้ความรู้ ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพ การอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้	3.63	0.58	มาก
รวมเฉลี่ย		3.69	0.50	มาก

ตาราง 6 จากผลการศึกษา พบว่า การจัดการความรู้ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพ การอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ กลุ่มโรงเรียนปง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ด้านการบ่งชี้ความรู้ พบว่า อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.69 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษา ร่วมกันศึกษา พิจารณา วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์และเป้าหมาย ของการจัดการความรู้ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ เป็นที่เข้าใจ ร่วมกัน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.79 รองลงมา คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการแบ่งงาน รับผิดชอบในการรวบรวมความรู้ตามการจัดการความรู้ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่อง และสื่อสารได้ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.78 รองลงมา คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ที่จำเป็นต่อการจัดการความรู้ตามมาตรการเร่งรัด คุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.74 รองลงมา คือ ครูและบุคลากร ทางการศึกษามีการกำหนดขอบเขตความรู้ที่มีความสำคัญและความจำเป็นต่อการจัดการ ความรู้ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.64 และค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษา พิจารณาเป้าหมายของการจัดการ ความรู้ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ ร่วมกันอย่างชัดเจน และปฏิบัติได้ และการจัดความรู้ของครูและบุคลากรทางการศึกษาด้านการบ่งชี้ความรู้ ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.63 ตามลำดับ

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การจัดการความรู้ ตามมาตรการ
เร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ กลุ่มโรงเรียนปง 2
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2
ด้านการสร้างและแสวงหาความรู้

ข้อ	ด้านการสร้างและแสวงหาความรู้	n = 118		แปลผล
		\bar{X}	S.D.	
1.	ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการสร้างความรู้ เกี่ยวกับการจัดการความรู้ตามมาตรการเร่งรัด คุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ร่วมกัน	3.68	0.66	มาก
2.	ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการแสวงหาความรู้ เกี่ยวกับการจัดการความรู้ตามมาตรการเร่งรัด คุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ร่วมกัน	3.70	0.61	มาก
3.	ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการรวบรวมความรู้ เกี่ยวกับการจัดการความรู้ตามมาตรการเร่งรัด คุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ร่วมกัน	3.63	0.71	มาก
4.	ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการเข้ารับการพัฒนา ความรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาเกี่ยวกับ การจัดการความรู้ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพ การอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ร่วมกัน	3.58	0.79	มาก
5.	ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการเชิญวิทยากร และผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการ ความรู้ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่อง และสื่อสารได้	3.36	0.80	ปานกลาง
6.	การจัดการความรู้ของครูและบุคลากรทางการศึกษา ด้านการสร้างและแสวงหาความรู้ตามมาตรการเร่งรัด คุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้	3.64	0.66	มาก
รวมเฉลี่ย		3.59	0.56	มาก

ตาราง 7 จากผลการศึกษา พบว่า การจัดการความรู้ ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพ การอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ กลุ่มโรงเรียนปง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพะเยา เขต 2 ด้านการสร้างและแสวงหาความรู้ อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.64 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีการแสวงหาความรู้ เกี่ยวกับการจัดการความรู้ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่อง และสื่อสารได้ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.70 อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีการสร้างความรู้เกี่ยวกับการจัดการความรู้ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ร่วมกัน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.68 อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ การจัดการความรู้ของครูและบุคลากรทางการศึกษาด้านการสร้างและแสวงหาความรู้ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.64 รองลงมา คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการรวบรวมความรู้ เกี่ยวกับการจัดการความรู้ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ร่วมกัน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.63 อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการเข้ารับการพัฒนาความรู้ทั้งภายใน และภายนอกสถานศึกษาเกี่ยวกับการจัดการความรู้ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่อง และสื่อสารได้ ร่วมกัน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.63 อยู่ในระดับมาก และค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการเชิญวิทยากรและผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการความรู้ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.36 อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การจัดการความรู้ตามมาตรการ
เร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ กลุ่มโรงเรียนปง 2
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2
ด้านการจัดการความรู้ให้เป็นระบบ

ข้อ	ด้านการจัดการความรู้ให้เป็นระบบ	n = 118		แปลผล
		\bar{X}	S.D.	
1.	ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการรวบรวมโครงสร้าง ความรู้เกี่ยวกับการจัดการความรู้ตามมาตรการเร่งรัด คุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้	3.58	0.69	มาก
2.	ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการกำหนดโครงสร้าง ความรู้เกี่ยวกับการจัดการความรู้ตามมาตรการเร่งรัด คุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้	3.52	0.68	มาก
3.	ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการแบ่งหมวดหมู่ ชนิด ประเภทของความรู้เกี่ยวกับการจัดการความรู้ตาม มาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้	3.53	0.70	มาก
4.	ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการจัดเก็บความรู้ เกี่ยวกับการจัดการความรู้ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพ การอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ โดยใช้ระบบเทคโนโลยี สารสนเทศสำหรับจัดเก็บความรู้ในรูปแบบ อิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์	3.51	0.71	มาก
5.	ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการจัดเก็บความรู้ ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ โดยใช้คลังความรู้ห้องสมุด	3.48	0.67	ปานกลาง
6.	การจัดการความรู้ของครูและบุคลากรทางการศึกษา ด้านการจัดการความรู้ให้เป็นระบบตามมาตรการเร่งรัด คุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้	3.61	0.55	มาก
รวมเฉลี่ย		3.53	0.52	มาก

ตาราง 8 จากผลการศึกษาพบว่า การจัดการความรู้ ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพ การอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ กลุ่มโรงเรียนปง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพะเยา เขต 2 ด้านการจัดการความรู้ให้เป็นระบบ อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.53 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดการความรู้ของครูและบุคลากรทางการศึกษาด้านการจัดการความรู้ให้เป็นระบบตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.61 อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการรวบรวมโครงสร้างความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการความรู้ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.58 อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการแบ่งหมวดหมู่ ชนิด ประเภทของความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการความรู้ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.53 อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการกำหนดโครงสร้างความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการความรู้ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.52 อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ครูและครูและบุคลากรทางการศึกษามีการจัดเก็บความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการความรู้ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ โดยใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับจัดเก็บความรู้ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.51 อยู่ในระดับมาก และค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการจัดเก็บความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการความรู้ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ โดยใช้คลังความรู้หรือห้องสมุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.48 อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การจัดการความรู้ตามมาตรการ
เร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ กลุ่มโรงเรียนปง 2
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2
ด้านการประมวลและกลั่นกรองความรู้

ข้อ	ด้านการประมวลและกลั่นกรองความรู้	n = 118		แปลผล
		\bar{X}	S.D.	
1.	ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการสรุปความรู้ เกี่ยวกับการจัดการความรู้ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพ การอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ ให้เป็นมาตรฐาน ถูกต้อง สมบูรณ์	3.58	0.57	มาก
2.	ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการวิเคราะห์ความรู้ เกี่ยวกับการจัดการความรู้ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพ การอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ ให้เป็นมาตรฐาน ถูกต้อง สมบูรณ์	3.56	0.62	มาก
3.	ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการประเมินความรู้ เกี่ยวกับการจัดการความรู้ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพ การอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ ให้เป็นมาตรฐาน ถูกต้อง สมบูรณ์	3.52	0.61	มาก
4.	ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการตรวจสอบความรู้ เกี่ยวกับการจัดการความรู้ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพ การอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ ให้เป็นมาตรฐาน ถูกต้อง สมบูรณ์	3.54	0.56	มาก
5.	ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการปรับปรุงความรู้ เกี่ยวกับการจัดการความรู้ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพ การอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ ให้เป็นมาตรฐาน ถูกต้อง สมบูรณ์	3.58	0.59	มาก
6.	การจัดความรู้ของครูและบุคลากรทางการศึกษา ด้านการประมวลและกลั่นกรองความรู้ ตามมาตรการ เร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้	3.57	0.60	มาก
รวมเฉลี่ย		3.55	0.48	มาก

ตาราง 9 จากผลการศึกษา พบว่า การจัดการความรู้ ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพ การอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ กลุ่มโรงเรียนปง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพะเยา เขต 2 การประมวลและกลั่นกรองความรู้ อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.55 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีการปรับปรุงความรู้เกี่ยวกับการจัดการความรู้ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่อง และสื่อสารได้ ให้เป็นมาตรฐาน ถูกต้อง สมบูรณ์ และครูและบุคลากรทางการศึกษา มีการสรุปความรู้เกี่ยวกับการจัดการความรู้ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่อง และสื่อสารได้ ให้เป็นมาตรฐาน ถูกต้อง สมบูรณ์ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.58 อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ การจัดการความรู้ของครูและบุคลากรทางการศึกษาด้านการประมวล และกลั่นกรองความรู้ ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.57 อยู่ในระดับมาก รองลงมา ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการวิเคราะห์ความรู้ เกี่ยวกับการจัดการความรู้ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ ให้เป็นมาตรฐาน ถูกต้อง สมบูรณ์ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.56 อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ครู และบุคลากรทางการศึกษามีการตรวจสอบความรู้เกี่ยวกับการจัดการความรู้ตามมาตรการ เร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ให้เป็นมาตรฐาน ถูกต้องสมบูรณ์ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.54 อยู่ในระดับมาก และค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการประเมิน ความรู้เกี่ยวกับการจัดการความรู้ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ ให้เป็นมาตรฐาน ถูกต้อง สมบูรณ์ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.52 อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การจัดการความรู้ตามมาตรการ
เร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ กลุ่มโรงเรียนปง 2
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2
ด้านการเข้าถึงความรู้

ข้อ	ด้านการเข้าถึงความรู้	n = 118		แปลผล
		\bar{X}	S.D.	
1.	ครูและบุคลากรทางการศึกษามีระบบการจัดการความรู้เกี่ยวกับการจัดการความรู้ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ ที่เข้าถึงได้ง่าย สะดวกและรวดเร็ว	3.62	0.56	มาก
2.	ครูและบุคลากรทางการศึกษามีระบบการส่งข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการความรู้ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ ที่เข้าถึงได้ง่าย สะดวกและรวดเร็ว	3.59	0.60	มาก
3.	ครูและบุคลากรทางการศึกษามีระบบการสืบค้นความรู้เกี่ยวกับการจัดการความรู้ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ ที่เข้าถึงได้ง่าย สะดวกและรวดเร็ว	3.59	0.60	มาก
4.	ครูและบุคลากรทางการศึกษามีเครื่องมือและอุปกรณ์ในการเข้าถึงความรู้เพื่อการจัดการความรู้ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ ที่เข้าถึงได้ง่าย สะดวกและรวดเร็ว	3.60	0.64	มาก
5.	ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการนำวิทยาการทางเทคโนโลยีในการเข้าถึงความรู้เพื่อการจัดการความรู้ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ ที่เข้าถึงได้ง่าย สะดวกและรวดเร็ว	3.52	0.55	มาก
6.	การจัดความรู้ของครูและบุคลากรทางการศึกษาด้านการเข้าถึงความรู้ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้	3.53	0.59	มาก
รวมเฉลี่ย		3.57	0.47	มาก

ตาราง 10 จากผลการศึกษา พบว่า การจัดการความรู้ ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพ การอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ กลุ่มโรงเรียนปง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ด้านการเข้าถึงความรู้ อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษามีระบบ การจัดการความรู้เกี่ยวกับการจัดการความรู้ตามมาตรฐาน การเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่อง และสื่อสารได้ ที่เข้าถึงได้ง่าย สะดวกและรวดเร็ว ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.62 อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษามีเครื่องมือและอุปกรณ์ในการเข้าถึงความรู้ เพื่อการจัดการความรู้ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ ที่เข้าถึงได้ง่าย สะดวกและรวดเร็ว ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.60 อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ครูและบุคลากร ทางการศึกษามีระบบการส่งข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการความรู้ตามมาตรฐาน การเร่งรัดคุณภาพ การอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ ที่เข้าถึงได้ง่าย สะดวกและรวดเร็ว และครูและบุคลากรทางการศึกษา มีระบบการสืบค้นความรู้เกี่ยวกับการจัดการความรู้ตามมาตรฐานการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่อง และสื่อสารได้ ที่เข้าถึงได้ง่าย สะดวกและรวดเร็ว ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.59 อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ การจัดการความรู้ของครูและบุคลากรทางการศึกษาด้านการเข้าถึงความรู้ตาม มาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.53 อยู่ในระดับมาก และค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการนำวิทยาการทางเทคโนโลยี ในการเข้าถึงความรู้เพื่อการจัดการความรู้ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่อง และสื่อสารได้ตามที่เข้าถึงได้ง่าย สะดวกและรวดเร็ว ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.52 อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การจัดการความรู้ตามมาตรการ
 เร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ กลุ่มโรงเรียนปง 2
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2
 ด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้

ข้อ	ด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้	n = 118		แปลผล
		\bar{X}	S.D.	
1.	ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการนำความรู้ที่มีอยู่ มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันและกันเพื่อการจัดการความรู้ ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่อง และสื่อสารได้	3.62	0.63	มาก
2.	ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการนำทักษะความรู้ เชิงวิชาการมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน เพื่อการจัดการความรู้ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพ การอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้	3.58	0.61	มาก
3.	ครูและบุคลากรทางการศึกษามีระบบการสืบค้น ความรู้แลกเปลี่ยนเรียนรู้กันและกันเพื่อการจัดการ ความรู้ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่อง และสื่อสารได้	3.62	0.61	มาก
4.	ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการจัดการประชุม กลุ่มเพื่อเสริมกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกัน และกันเพื่อการจัดการความรู้ตามมาตรการเร่งรัด คุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้	3.54	0.62	มาก
5.	ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ความรู้เกี่ยวกับการกำหนดมาตรการเร่งรัดคุณภาพ การอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ ไปใช้ในการปฏิบัติงาน	3.65	0.64	มาก
6.	การจัดการความรู้ของครูและบุคลากรทางการศึกษา ด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ตามมาตรการ เร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้	3.57	0.57	มาก
รวมเฉลี่ย		3.50	0.68	มาก

ตาราง 11 จากการศึกษา พบว่า การจัดการความรู้ ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพ การอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ กลุ่มโรงเรียนปง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.59 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ความรู้เกี่ยวกับการกำหนดมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่อง และสื่อสารได้ไปใช้ในการปฏิบัติงานค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการนำความรู้ที่มีอยู่มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน เพื่อการบริหารจัดการความรู้ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ และครูและบุคลากรทางการศึกษามีการนำเทคนิคการเรียนการสอนมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ซึ่งกันและกันเพื่อการบริหารจัดการความรู้ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่อง และสื่อสารได้ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.62 อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ครูและบุคลากร ทางการศึกษามีการนำทักษะความรู้เชิงวิชาการมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน เพื่อการบริหารจัดการความรู้ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.58 อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ การจัดการความรู้ของครูและบุคลากร ทางการศึกษาด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่อง และสื่อสารได้ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57 อยู่ในระดับมาก และค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ ครูและบุคลากร ทางการศึกษามีการจัดการประชุมกลุ่มเพื่อเสริมกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน เพื่อการจัดการความรู้ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.54 อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

ตาราง 12 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การจัดการความรู้ ตามมาตรการ
เร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ กลุ่มโรงเรียนปง 2
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2
ด้านการเรียนรู้

ข้อ	ด้านการเรียนรู้	n = 118		แปลผล
		\bar{X}	S.D.	
1	ครูและบุคลากรทางการศึกษาเกิดการเรียนรู้ และนำความรู้มาใช้ประโยชน์ตามมาตรการเร่งรัด คุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้	3.75	0.61	มาก
2	ครูและบุคลากรทางการศึกษาเกิดความรู้ใหม่ และนำความรู้มาใช้ประโยชน์ตามมาตรการเร่งรัด คุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้	3.63	0.55	มาก
3	ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการประยุกต์ใช้ ความรู้และนำความรู้มาใช้ประโยชน์ตามมาตรการ เร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้	3.61	0.57	มาก
4	ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการนำความรู้ มาพัฒนา ปรับปรุงและนำความรู้มาใช้ประโยชน์ ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่อง และสื่อสารได้	3.59	0.54	มาก
5	ครูและบุคลากรทางการศึกษามีผลการปฏิบัติงาน ที่ดีเมื่อมีการนำความรู้ใหม่มาใช้ประโยชน์ ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่อง และสื่อสารได้	3.60	0.62	มาก
6	การจัดการความรู้ของครูและบุคลากรทางการศึกษา ด้านการเรียนรู้ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพ การอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้	3.59	0.60	มาก
รวมเฉลี่ย		3.62	0.49	มาก

ตาราง 12 จากผลการศึกษา พบว่า การจัดการความรู้ ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ กลุ่มโรงเรียนปง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ด้านการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.62 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษาเกิดการเรียนรู้ และนำความรู้มาใช้ประโยชน์ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.75 อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษาเกิดความรู้ใหม่และนำความรู้มาใช้ประโยชน์ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.63 อยู่ในระดับมาก รองลงมา ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีการประยุกต์ใช้ความรู้และนำความรู้มาใช้ประโยชน์ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.61 อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษาเกิดความรู้ใหม่และนำความรู้มาใช้ประโยชน์ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.63 อยู่ในระดับมาก รองลงมา ครูและบุคลากรทางการศึกษามีผลการปฏิบัติงานที่ดีเมื่อมีการนำความรู้ใหม่มาใช้ประโยชน์ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.61 อยู่ในระดับมาก รองลงมา ครูและบุคลากรทางการศึกษามีผลการปฏิบัติงานที่ดีเมื่อมีการนำความรู้ใหม่มาใช้ประโยชน์ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.60 อยู่ในระดับมาก และค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการนำความรู้มาพัฒนา ปรับปรุง และนำความรู้มาใช้ประโยชน์ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ และการจัดความรู้ของครูและบุคลากรทางการศึกษาด้านการเรียนรู้ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.59 อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการความรู้ ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ กลุ่มโรงเรียนปง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2

ผู้ตอบแบบสอบถาม ได้นำเสนอข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการความรู้ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ กลุ่มโรงเรียนปง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 โดยแยกเป็นรายด้าน ดังนี้

1. ด้านการบ่งชี้ความรู้ (f = 17)

1.1 ปัญหา

1.1.1 การบริหารจัดการเรียนรู้ของครูและบุคลากรทางการศึกษาตามนโยบายดังกล่าว ยังขาดระบบและทิศทางที่ชัดเจน ทำให้เกิดความไม่เข้าใจของครู โดยเฉพาะครูรุ่นเก่า จึงทำให้เกิดอุปสรรคในการบ่งชี้ความรู้

1.1.2 ครูและบุคลากรทางการศึกษาไม่ได้มีส่วนร่วมในการพิจารณาการบ่งชี้ความรู้ รวมถึงการพิจารณา กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์และเป้าหมาย

1.1.3 ครูและบุคลากรทางการศึกษายังขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องดังกล่าว ทำให้เป็นปัญหาในการบ่งชี้ความรู้

1.2 ข้อเสนอแนะ

1.2.1 ควรมีการจัดฝึกอบรมให้แก่คณะครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจมากยิ่งขึ้น

1.2.2 ควรจะมีการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรโดยเน้นพัฒนาคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้

1.2.3 ควรมีการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับเรื่องการจัดการความรู้ของครูและบุคลากรทางการศึกษาตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้

2. ด้านการสร้างและแสวงหาความรู้ (f = 12)

2.1 ปัญหา

2.1.1 ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการความรู้ของครูและบุคลากรทางการศึกษาตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ ยังมีน้อยไม่เพียงพอต่อความต้องการของครู

2.1.2 เมื่อมีการอบรมหรือประชุมและมีการส่งตัวแทนโรงเรียนไปผู้ที่ได้รับการอบรมไม่ได้นำความรู้มาใช้อย่างจริงจังและขยายผลไม่เต็มที่

2.1.3 ครูมีเวลาน้อยมาก สำหรับการสร้างและแสวงหาความรู้ เพราะหน้าที่ การสอนและภาระงานที่ได้รับมอบหมาย

2.1.4 ครูและบุคลากรทางการศึกษาไม่มีการสร้างและแสวงหาความรู้ ไปในทิศทางเดียวกัน ขาดเป้าหมายที่ชัดเจน

2.2 ข้อเสนอแนะ

2.2.1 ควรมีการจัดการอบรม จัดเอกสาร ข้อมูล ความรู้ ข้อเสนอ เกี่ยวกับการบริหารจัดการความรู้ของครูและบุคลากรทางการศึกษาตามมาตรฐานการเร่งรัดคุณภาพ การอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ เพื่อให้การบริหารจัดการความรู้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

3. ด้านการจัดการความรู้ให้เป็นระบบ (f = 19)

3.1 ปัญหา

3.1.1 การบริหารจัดการความรู้ของครูและบุคลากรทางการศึกษาตามมาตรฐานการ เร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ ยังขาดความเป็นระบบ

3.1.2 ครูและบุคลากรทางการศึกษายังขาดความรู้ความเข้าใจ ประกอบกับ มีภาระงานมากทำให้ไม่มีเวลาเพียงพอในการจัดความรู้ให้เป็นระบบ

3.2 ข้อเสนอแนะ

ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบหลัก หรือผู้ดำเนินนโยบาย ควรมีการกำหนดรูปแบบ การบริหารจัดการความรู้ให้เป็นระบบ มีเอกภาพและเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

4. ด้านการประมวลและกลั่นกรองความรู้ (f = 15)

4.1 ปัญหา

ครูและบุคลากรทางการศึกษาในกลุ่มโรงเรียนปง 2 ไม่มีการสรุป ประมวล และกลั่นกรองความรู้เกี่ยวกับเรื่องการบริหารจัดการความรู้ของครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามมาตรฐานการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้

4.2 ข้อเสนอแนะ

ควรจัดให้มีการประชุมระดมความคิดเห็นกันระหว่างครูและบุคลากร ทางการศึกษา เพื่อให้การประมวลและกลั่นกรองความรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

5. ด้านการเข้าถึงความรู้ (f = 14)

5.1 ปัญหา

การเข้าถึงความรู้เป็นปัญหาสำหรับครุรุ่นเก่าที่มีอายุมาก เพราะไม่ทันต่อ เทคโนโลยีสมัยใหม่ ประกอบกับ ในการเข้าถึงความรู้แต่ละครั้งต้องใช้เวลาในการศึกษา ทำให้ ต้องเสียเวลาเป็นอย่างมาก

5.2 ข้อเสนอแนะ

ควรจัดให้มีการประชุมอบรมให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีปัญหาในการใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศเพื่อให้การเข้าถึงความรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

6. ด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ (f = 11)

6.1 ปัญหา

เป้าหมายในการแบ่งปันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ยังไม่ชัดเจน ประกอบกับ ครูและบุคลากรทางการศึกษายังมีการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้กันน้อยมาก

6.2 ข้อเสนอแนะ

ควรมีการกำหนดเป้าหมายในการแบ่งปันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้มีความชัดเจน ทางด้านครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องมีการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้กันหลากหลายมากขึ้น

7. ด้านการเรียนรู้ (f = 9)

7.1 ปัญหา

การเรียนรู้ยังไม่ได้ผลดีเพราะมีลักษณะเป็นการลองผิดลองถูก ไม่มีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบเท่าที่ควร ประกอบกับ มีจำนวนเนื้อหาวิชาที่มากเกินไป ทำให้ไม่มีการเน้นย้ำอย่างเต็มที่

7.2 ข้อเสนอแนะ

ควรมีการเร่งรัดพัฒนาการเรียนรู้ของครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารให้มากขึ้น

บทที่ 5

บทสรุป

การศึกษาค้นคว้า เรื่อง การจัดการความรู้ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ กลุ่มโรงเรียนปง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการศึกษาได้ ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผลการวิจัย
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การจัดการความรู้ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ กลุ่มโรงเรียนปง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 สรุปผลการศึกษา ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยเรื่อง การจัดการความรู้ ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ กลุ่มโรงเรียนปง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 เมื่อพิจารณาโดยภาพรวม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย มีอายุระหว่าง 31-40 ปี รองลงมา มีอายุระหว่าง 51-60 ปี รองลงมา มีอายุระหว่าง 20-30 ปี และมีอายุระหว่าง 41-50 ปี ทางด้านระดับการศึกษา ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรี รองลงมา มีระดับการศึกษาในระดับปริญญาโท มีระดับการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 2 คน ส่วนใหญ่มีอายุราชการ ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 27.12 มีอายุราชการ 5-10 ปี จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 27.12 รองลงมา คือ มีอายุราชการ 25 ปีขึ้นไป จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 25.42 มีอายุราชการ 11-15 ปี จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 11.02 มีอายุราชการ 16-20 ปี จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 5.93 และน้อยที่สุด ได้แก่ มีอายุราชการ 21-25 ปี ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการความรู้ ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ กลุ่มโรงเรียนปง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 เมื่อพิจารณาโดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

2.1 ด้านการบ่งชี้ความรู้

ผลการศึกษา พบว่า ด้านการบ่งชี้ความรู้ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษา ร่วมกันศึกษาพิจารณา วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์และเป้าหมายของการจัดการความรู้ อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการแบ่งงานรับผิดชอบในการรวบรวมความรู้ ตามการจัดการความรู้ อยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษา พิจารณาเป้าหมายของการจัดการความรู้ร่วมกันอย่างชัดเจนและปฏิบัติได้ อยู่ในระดับมาก

2.2 ด้านการสร้างและแสวงหาความรู้

ผลการศึกษา พบว่า ด้านการสร้างและแสวงหาความรู้ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการแสวงหาความรู้ร่วมกัน อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการสร้างความรู้เกี่ยวกับการจัดการความรู้ร่วมกัน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการเชิญวิทยากรและผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการความรู้ อยู่ในระดับปานกลาง

2.3 ด้านการจัดความรู้ให้เป็นระบบ

ผลการศึกษา พบว่า ด้านการจัดความรู้ให้เป็นระบบ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดความรู้ของครูและบุคลากรทางการศึกษา ด้านการจัดความรู้ให้เป็นระบบตามมาตรฐานการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการรวบรวมโครงสร้างความรู้เกี่ยวกับการจัดการความรู้ อยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการจัดเก็บความรู้เกี่ยวกับการจัดการความรู้ โดยใช้คลังความรู้หรือห้องสมุด อยู่ในระดับปานกลาง

2.4 ด้านการประเมินผลและกลั่นกรองความรู้

ผลการศึกษา พบว่า ด้านการประเมินผลและกลั่นกรองความรู้ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการปรับปรุงความรู้เกี่ยวกับการจัดการความรู้ อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการสรุปความรู้เกี่ยวกับการจัดการความรู้ อยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการประเมินความรู้เกี่ยวกับการจัดการความรู้ อยู่ในระดับมาก

2.5 ด้านการเข้าถึงความรู้

ผลการศึกษา พบว่า ด้านการเข้าถึงความรู้ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษามีระบบการจัดการความรู้เกี่ยวกับการจัดการความรู้ อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษามีเครื่องมือและอุปกรณ์ในการเข้าถึงความรู้เพื่อการจัดการความรู้ที่เข้าถึงได้ง่าย สะดวก และรวดเร็ว อยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการนำวิทยากรทางเทคโนโลยีในการเข้าถึงความรู้ อยู่ในระดับมาก

2.6 ด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้

ผลการศึกษา พบว่า ด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ความรู้และนำไปใช้ในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการนำความรู้ที่มีอยู่มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน อยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการจัดการประชุมกลุ่มเพื่อเสริมกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน อยู่ในระดับมาก

2.7 ด้านการเรียนรู้

ผลการศึกษา พบว่า ด้านการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษาเกิดการเรียนรู้และนำความรู้มาใช้ประโยชน์ อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษาเกิดความรู้ใหม่ และนำความรู้มาใช้ประโยชน์ อยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการนำความรู้มาพัฒนา ปรับปรุงและนำความรู้มาใช้ประโยชน์ อยู่ในระดับมาก

3. ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา ข้อเสนอแนะของครู และบุคลากรทางการศึกษาในการจัดการความรู้ ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ กลุ่มโรงเรียนปง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 เมื่อพิจารณาโดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับน้อยทุกด้าน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

3.1 ด้านการบ่งชี้ความรู้

ปัญหาด้านการบ่งชี้ความรู้

ผลการศึกษา พบว่า การจัดการความรู้ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ กลุ่มโรงเรียนปง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 ยังขาดระบบและทิศทางที่ชัดเจน โดยเกิดจากการที่ไม่ได้มีส่วนร่วมในการพิจารณา กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์และเป้าหมาย ทำให้เกิดความไม่เข้าใจของครู โดยเฉพาะครูรุ่นเก่า จึงทำให้เกิดอุปสรรคในการบ่งชี้ความรู้

ข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษา พบว่า ควรมีการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรโดยเน้นพัฒนาคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ หลังจากนั้นจึงจัดฝึกอบรม ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ความรู้ให้แก่คณะครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาเกิดความรู้ความเข้าใจมากยิ่งขึ้น

3.2 ด้านการสร้างและแสวงหาความรู้

ปัญหา

ผลการศึกษา พบว่า ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการความรู้ของครูและบุคลากรทางการศึกษาตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ ยังมีน้อยไม่เพียงพอต่อความต้องการของครู ประกอบกับ หน้าที่และภาระงานของครูที่มีมาก ทำให้ไม่มีเวลาเต็มที่และยังไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ขาดเป้าหมายที่ชัดเจน

ข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษา พบว่า ควรมีการจัดการอบรม จัดเอกสาร ข้อมูล ความรู้ ข้อเสนอเกี่ยวกับการบริหารจัดการความรู้ของครูและบุคลากรทางการศึกษาตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ เพื่อให้การบริหารจัดการความรู้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

3.3 ด้านการจัดความรู้ให้เป็นระบบ

ปัญหา

ผลการศึกษา พบว่า การจัดการความรู้ของครูและบุคลากรทางการศึกษาตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ ยังขาดความเป็นระบบ

ข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษา พบว่า ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบหลัก หรือผู้ดำเนินนโยบาย ควรมีการกำหนดรูปแบบการบริหารจัดการความรู้ให้เป็นระบบ มีเอกภาพและเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

3.4 ด้านการประเมินและกลั่นกรองความรู้

ปัญหา

ผลการศึกษา พบว่า ครูและบุคลากรทางการศึกษาในกลุ่มโรงเรียนปง 2 ไม่มีการสรุป ประมวลและกลั่นกรองความรู้ ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้

ข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษา พบว่า ควรจัดให้มีการประชุมระดมความคิดเห็นกันระหว่างครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อให้การประมวลและกลั่นกรองความรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

3.5 ด้านการเข้าถึงความรู้

ปัญหา

ผลการศึกษา พบว่า การเข้าถึงความรู้เป็นปัญหาสำหรับครูรุ่นเก่าที่มีอายุมาก เพราะไม่ทันต่อเทคโนโลยีสมัยใหม่ ประกอบกับ ในการเข้าถึงความรู้แต่ละครั้งต้องใช้เวลาในการศึกษา ทำให้ต้องเสียเวลาเป็นอย่างมาก

ข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษา พบว่า ควรจัดให้มีการประชุมอบรมให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีปัญหาในการใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศเพื่อให้การเข้าถึงความรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

3.6 ด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้

ปัญหา

ผลการศึกษา พบว่า เป้าหมายในการแบ่งปันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ยังไม่ชัดเจน ประกอบกับครูและบุคลากรทางการศึกษายังมีการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้กันน้อยมาก

ข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษา พบว่า ควรมีการกำหนดเป้าหมายในการแบ่งปันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้มีความชัดเจน ทางด้านครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องมีการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ให้มากขึ้นและหลากหลาย

3.7 ด้านการเรียนรู้

ปัญหา

ผลการศึกษา พบว่า การเรียนรู้ยังไม่ได้ผลดีเพราะ ไม่มีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ ประกอบกับ มีจำนวนเนื้อหาวิชาที่มากเกินไป ทำให้ไม่มีการเน้นย้ำอย่างเต็มที่

ข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษา พบว่า ควรมีการเร่งรัดพัฒนาการเรียนรู้ของครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้

อภิปรายผลการวิจัย

การจัดการความรู้ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ กลุ่มโรงเรียนปง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ผู้ศึกษาพบว่า มีประเด็นที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. สภาพการดำเนินการจัดการความรู้ ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ กลุ่มโรงเรียนปง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา

เขต 2 ใน 7 ด้าน ได้แก่ การบ่งชี้ความรู้ การสร้างและแสวงหาความรู้ การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ การประมวลและการกลั่นกรองความรู้ การเข้าถึงความรู้ การแบ่งปัน แลกเปลี่ยนความรู้ และการเรียนรู้ เมื่อพิจารณาในภาพรวม พบว่า สภาพการดำเนินการจัดการความรู้ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ กลุ่มโรงเรียนปง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูและบุคลากรทางการศึกษาร่วมกันศึกษา พิจารณา วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ เป้าหมาย มีการแสวงหาและปรับปรุงความรู้อยู่เสมอรวมถึงมีระบบการจัดการความรู้ที่ดี มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน จนเกิดการเรียนรู้และนำความรู้มาใช้ประโยชน์ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชตพรรณ ดิฐกมล ผู้ชดดี (2552, หน้า 91-95) ได้ทำการศึกษา เรื่อง สภาพปัจจุบันและปัญหาของการจัดการความรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 3 ผลการศึกษา พบว่า ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก

1.1 ด้านการบ่งชี้ความรู้

ผลการศึกษา พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูและบุคลากรทางการศึกษาร่วมกันศึกษา พิจารณา วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ เป้าหมาย มีการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ที่เกี่ยวข้องและมีการแบ่งงานรับผิดชอบในการรวบรวมความรู้ของการจัดการความรู้ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ เป็นที่เข้าใจร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วีรพงศ์ คูวิบูลย์ศิลป์ (2556, หน้า 45) ได้ทำการศึกษา เรื่อง กระบวนการจัดการความรู้ในโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์พะเยา จังหวัดพะเยา ผลการศึกษา พบว่า ด้านการบ่งชี้ความรู้ อยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการสร้างและแสวงหาความรู้

ผลการศึกษา พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการสร้าง แสวงหาและรวบรวมความรู้ เกี่ยวกับการจัดการความรู้ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วัฒนา ทองกฤษ (2553, หน้า 114-118) ได้ทำการศึกษา เรื่อง สภาพและปัญหาการจัดการความรู้ตามทัศนคติของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ผลการศึกษา พบว่า ด้านการสร้างและแสวงหาความรู้ อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สหพัฒน์ ไตรรัตน์วนิช (2553, หน้า 82-85) ได้ทำการศึกษา เรื่อง สภาพการจัดการความรู้ของบุคลากรศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ผลการศึกษา พบว่า ด้านการสร้างและแสวงหาความรู้ อยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการจัดการความรู้ให้เป็นระบบ

ผลการศึกษา พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูและบุคลากรทางการศึกษาร่วมกันรวบรวม กำหนด แบ่งหมวดหมู่ ชนิด ประเภท ของการบริหารจัดการความรู้ตามมาตรฐานการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ และมีการจัดความรู้ให้เป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชตพรรณ ดิฐกมล ผู้ชนิดิ (2552, หน้า 91-95) ได้ทำการศึกษา เรื่อง สภาพปัจจุบันและปัญหาของการจัดการความรู้ ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3 ผลการศึกษา พบว่า ด้านการจัดการความรู้ให้เป็นระบบ อยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านการประมวลและกลั่นกรองความรู้

ผลการศึกษา พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการสรุป วิเคราะห์ ปรับปรุงและประเมินความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการความรู้ตามมาตรฐานการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ ให้เป็น มาตรฐาน ถูกต้อง สมบูรณ์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิรพงค์ คุวิบูลย์ศิลป์ (2556, หน้า 45) ได้ทำการศึกษา เรื่อง กระบวนการจัดการความรู้ในโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระศรีนครินทร์พะเยา จังหวัดพะเยา ผลการศึกษา พบว่า ด้านการประมวลและ กลั่นกรองความรู้ อยู่ในระดับมาก

1.5 ด้านการเข้าถึงความรู้

ผลการศึกษา พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครู และบุคลากรทางการศึกษามีเครื่องมือ อุปกรณ์ ตลอดจนระบบที่ดีในการสืบค้นและส่งข้อมูล ความรู้ต่าง ๆ ด้านการจัดการความรู้เกี่ยวกับการจัดการความรู้ตามมาตรฐาน การเร่งรัดคุณภาพ การอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ที่มีมาตรฐาน เข้าถึงได้ง่าย สะดวกและรวดเร็ว ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ รัชตพรรณ ดิฐกมล ผู้ชนิดิ (2552, หน้า 91-95) ได้ทำการศึกษา เรื่อง สภาพปัจจุบันและปัญหาของการจัดการความรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3 ผลการศึกษา พบว่า ด้านการเข้าถึง ความรู้ อยู่ในระดับมาก

1.6 ด้านการแบ่งปัน แลกเปลี่ยนความรู้

ผลการศึกษา พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูและบุคลากรทางการศึกษามีระบบการสืบค้น นำทักษะความรู้ทางวิชาการที่มีอยู่มาแบ่งปัน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ในการจัดการความรู้ตามมาตรฐานการเร่งรัดคุณภาพการอ่าน รู้เรื่องและสื่อสารได้ ไปใช้ในการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สินีนาฏ โพธิ์จิตญาโน (2554, หน้า 105-106) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำการเปลี่ยนแปลง

กับการจัดการความรู้ของครูในเครือข่ายที่ 22 สำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษา พบว่า ด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนพัฒน์ มีสุนทร (2553, หน้า 71-76) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การจัดการความรู้ของครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ผลการศึกษา พบว่า ด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ อยู่ในระดับมาก

1.7 ด้านการเรียนรู้

ผลการศึกษา พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าครูและบุคลากรทางการศึกษาเกิดการเรียนรู้ เกิดความรู้ใหม่และมีการประยุกต์ใช้ความรู้ และนำความรู้มาใช้ประโยชน์ ทำให้มีผลการปฏิบัติงานที่ดีตามมาตรฐานการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิราพร ชายสวัสดิ์ (2550, หน้า ก) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การจัดการความรู้ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 ผลการศึกษา พบว่า ด้านการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

การจัดการความรู้ของครูและบุคลากรทางการศึกษาตามมาตรฐานการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ ตามแนวทางการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (PISA) กลุ่มโรงเรียนปง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 มีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

กลุ่มโรงเรียนปง 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ควรใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศ และควรมีการพิจารณาเป้าหมาย วางแผน พัฒนา ปรับปรุง และนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ตามการบริหารจัดการความรู้ตามมาตรฐานการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ ร่วมกันให้ชัดเจนและปฏิบัติได้ เพื่อให้การจัดการความรู้ตามมาตรฐานการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ สามารถบรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการจัดการความรู้ของครูและบุคลากรทางการศึกษาในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
2. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์และปัจจัยของการจัดการความรู้ในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาและครู
3. ควรศึกษาความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาในการทำงานเป็นทีมเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). **พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ**

กระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช 2546. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

กีรติ ยศยิ่งยศ. (2549). **การจัดการความรู้ในองค์การและกรณีศึกษา.** กรุงเทพฯ:

มิสเตอร์ก๊อปปี.

จิราพร ชายสวัสดิ์. (2550). **การจัดการความรู้ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น**

เขต 1. การศึกษาอิสระ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.

ชัชวาล วงษ์ประเสริฐ. (2548). **การจัดการความรู้ในองค์กรธุรกิจ Knowledge**

Management for Business Firms. กรุงเทพฯ: เอกซ์เปอร์เน็ท.

ธนพัฒน์ มีสุนทร. (2553). **การจัดการความรู้ของครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา**

นครศรีธรรมราช เขต 1. การศึกษาอิสระ กจ.ม., มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์,
นครศรีธรรมราช.

น้ำทิพย์ วิภาวิน. (2547). **การจัดการความรู้กับคลังความรู้.** กรุงเทพฯ: เอสอาร์ ฟรินดิง แมส
โปรดักส์.

บดินทร์ วิจารณ์. (2547). **การจัดการความรู้สู่ปัญญาปฏิบัติ.** กรุงเทพฯ: เอกซ์เปอร์เน็ท.

บุญชม ศรีสะอาด. (2545). **การวิจัยเบื้องต้น** (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

บุญดี บุญญาภิจ และนางลักษณ์ ประสพสุขโชคชัย. (2549). **การจัดการความรู้จากทฤษฎี**

สู่การปฏิบัติ (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: จิรวัดณ์ เอ็กเพรส.

ประพนธ์ ผาสุขยี่ด. (2547). **การจัดการความรู้ฉบับมือใหม่หัดขับ.** กรุงเทพฯ: โยใหม่.

ประเวศ วะสี. (2550). **การจัดการความรู้: กระบวนการปลดปล่อยมนุษย์สู่ศักยภาพ**

เสรีภาพและความสุข. กรุงเทพฯ: สถาบันส่งเสริมการจัดการความรู้เพื่อสังคม
(สคส.).

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555-2559. (14 ธันวาคม 2554).

ราชกิจจานุเบกษา. 128(152ง). หน้า 1-183.

พรธิดา วิเชียรปัญญา. (2547). **การจัดการความรู้: พื้นฐานและการประยุกต์ใช้.** กรุงเทพฯ:

เอกซ์เปอร์เน็ท.

ภราดร จินดาวงศ์. (2549). **การจัดการความรู้.** กรุงเทพฯ: ซีดีบับลิวซี ฟรินดิง.

- รัชตพรรณ ดิฐกมล ผู้ชนดี. (2552). **สภาพปัจจุบันและปัญหาของการจัดการความรู้ของผู้บริหารในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้น 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3.** วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี, กรุงเทพฯ.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2542). **พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542.** กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2551). **พจนานุกรมศึกษาศาสตร์ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2551.** กรุงเทพฯ: อรุณการพิมพ์.
- วัฒนา ทองบุญชู. (2553). **สภาพการจัดการความรู้ตามธรรมชาติของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง.** วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี, ลพบุรี.
- วิจารณ์ พานิช. (2547). **การจัดการความรู้: ปัญหาที่ต้องสร้างภายใต้หลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า.** กรุงเทพฯ: สถาบันส่งเสริมการจัดการความรู้เพื่อสังคม.
- วิจารณ์ พานิช. (2548ก). **การจัดการความรู้ฉบับนักปฏิบัติ.** กรุงเทพฯ: สุขภาพใจ.
- วิจารณ์ พานิช. (2548ข). **KM วันละคำจากนักปฏิบัติ KM สู่นักปฏิบัติ.** กรุงเทพฯ: สุขภาพใจ.
- วิทยากร เชียงกุล. (2541). **วิกฤติและโอกาสในการปฏิรูปการศึกษาและสังคมไทย.** กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- วีรพงศ์ คูวิบูลย์ศิลป์. (2556). **การศึกษากระบวนการจัดการความรู้ในโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์พะเยา จังหวัดพะเยา.** การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง กศ.ม., มหาวิทยาลัยพะเยา, พะเยา.
- ศรีไพร ดักดีรุ่งพงศากุล และเจษฎาพร ยุทธนวิบูลย์ชัย. (2549). **ระบบสารสนเทศและเทคโนโลยีการจัดการความรู้.** กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- สหพัฒน์ ไตรรัตน์วิช. (2553). **สภาพการจัดการความรู้ของบุคลากรศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. การค้นคว้าด้วยตนเอง กศ.ม., มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.**
- สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา. (2548). **การจัดการความรู้ในสถานศึกษา.** กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ**

พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

สำนักนายกรัฐมนตรี.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการและสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ. (2548).

คู่มือคำอธิบายและแนวทางการปฏิบัติตามพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วย

หลักเกณฑ์และวิธีการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546. กรุงเทพฯ:

สิริบุตรการพิมพ์.

สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา. (2553). **คู่มือการจัดการความรู้ในองค์กรการศึกษา.**

กรุงเทพฯ: ทำปกเจริญผล.

สินีนานู โปธิชญญาโน. (2554). **การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง**

กับการจัดการความรู้ของครูในเครือข่ายโรงเรียนที่ 22 สำนักงานเขตบางกะปิ

กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.

สุวรรณ เจริญเสาวภาคย์, จีระประภา อัครบวร และจุฑามาศ แก้วพิจิตร. (2548).

การจัดการความรู้. กรุงเทพฯ: กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร สำนักงานคณะกรรมการ

พัฒนาระบบราชการ.

อักษร สวัสดิ์. (2542). **ความรู้ความเข้าใจ และความตระหนักในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม**

ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย: กรณีศึกษาในเขตบางกะปิ

กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ พ.บ.ม, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์,

กรุงเทพฯ.

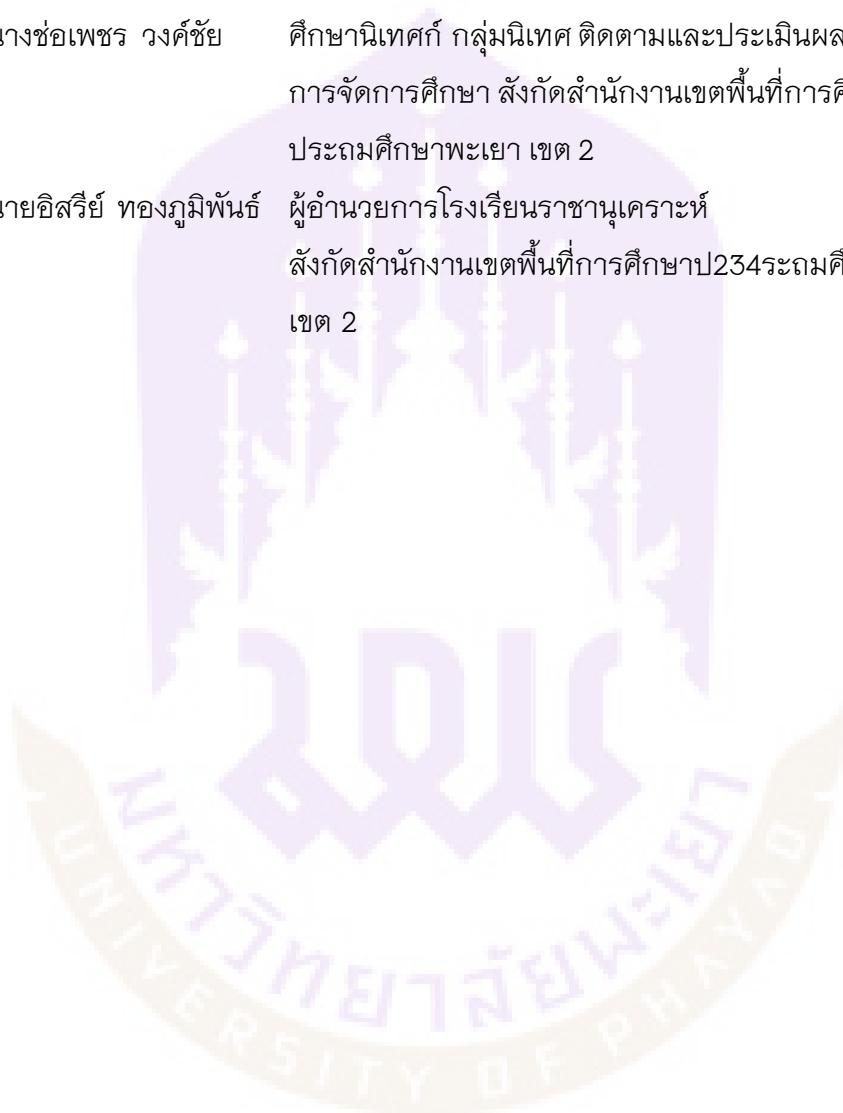

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือวิจัย

1. ดร.สันติ บุรณะชาติ รองคณบดี วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา
2. นางช่อเพชร วงศ์ชัยศึกษานิเทศก์ กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผล
การจัดการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาพะเยา เขต 2
3. นายอิสริย์ ทองภูมิพันธ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนราชานุเคราะห์
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา
เขต 2

ภาคผนวก ข รายชื่อโรงเรียนที่เก็บข้อมูลในการวิจัย

ตาราง 13 แสดงรายชื่อโรงเรียนที่เก็บข้อมูลในการวิจัย

ที่	โรงเรียน	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด
1.	โรงเรียนชุมชนบ้านดอนไชย	จิม	ปง	พะเยา
2.	โรงเรียนบ้านปางผักหม	จิม	ปง	พะเยา
3.	โรงเรียนบ้านใหม่บ้านเงิน	จิม	ปง	พะเยา
4.	โรงเรียนบ้านแบ่ง	จิม	ปง	พะเยา
5.	โรงเรียนบ้านเลี้ยว	จิม	ปง	พะเยา
6.	โรงเรียนบ้านบัว	จิม	ปง	พะเยา
7.	โรงเรียนบ้านควน	จิม	ปง	พะเยา
8.	โรงเรียนบ้านทุ่งแต	จิม	ปง	พะเยา
9.	โรงเรียนบ้านแฮะ	จิม	ปง	พะเยา
10.	โรงเรียนบ้านสันกลางนาตอ	จิม	ปง	พะเยา
11.	โรงเรียนบ้านหลวง	ออย	ปง	พะเยา
12.	โรงเรียนบ้านดอนแก้ว	ออย	ปง	พะเยา
13.	โรงเรียนบ้านดอนไชยป่าแหม	ออย	ปง	พะเยา
14.	โรงเรียนบ้านหลายฝายแก้ว	ออย	ปง	พะเยา
15.	โรงเรียนบ้านแม่ทนาย	ออย	ปง	พะเยา
16.	โรงเรียนบ้านดอนเงิน	ออย	ปง	พะเยา
17.	โรงเรียนบ้านใหม่ปางค่า (กุลังกาอนุสรณ์)	ผาช้างน้อย	ปง	พะเยา
18.	โรงเรียนราชานุเคราะห์	ผาช้างน้อย	ปง	พะเยา

ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การจัดการความรู้ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้
กลุ่มโรงเรียนปง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2

คำชี้แจง แบบสอบถามเพื่อการวิจัยชุดนี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาการจัดการความรู้ของครูและบุคลากรทางการศึกษา 7 ด้าน ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ กลุ่มโรงเรียนปง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ซึ่งผลการประเมินนี้จะนำไปพัฒนาการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวต่อไป รายละเอียดเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย กรุณากรอกแบบสอบถามตามความจริง ขอขอบคุณท่านที่ให้ความร่วมมือไว้ ณ ที่นี้ด้วย

แบบสอบถาม มี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการความรู้ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ กลุ่มโรงเรียนปง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการความรู้ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ กลุ่มโรงเรียนปง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2

นายภาณุวงศ์ ชัยวร

นิสิตหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าข้อความที่ตรงกับสถานภาพของท่าน

1. เพศ

() ชาย () หญิง

2. อายุ

() 20-30 ปี () 31-40 ปี

() 41-50 ปี () 51-60 ปี

3. ระดับการศึกษา

() ต่ำกว่าปริญญาตรี () ปริญญาตรี

() ปริญญาโท () ปริญญาเอก

4. อายุราชการ

() ต่ำกว่า 5 ปี () 5 - 10 ปี

() 11-15 ปี () 16 - 20 ปี

() 21-25 ปี () 25 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการความรู้ตามมาตรฐานการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ กลุ่มโรงเรียนปง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความในแต่ละข้อแล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตารางที่ท่านเห็นว่าตรงกับความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับการจัดการความรู้ตามมาตรฐานการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ กลุ่มโรงเรียนปง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ซึ่งมีหลักเกณฑ์การให้คะแนน 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการจัดการความรู้ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการจัดการความรู้อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการจัดการความรู้อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการจัดการความรู้อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการจัดการความรู้อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อที่	รายการ	ระดับการจัดการความรู้				
		5	4	3	2	1
ด้านที่ 1 การบ่งชี้ความรู้						
1	ครูและบุคลากรทางการศึกษา ร่วมกันศึกษา พิจารณา วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์และ เป้าหมายของการจัดการความรู้ตามมาตรการ เร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ เป็นที่เข้าใจร่วมกัน					
2	ครูและบุคลากรทางการศึกษา พิจารณาเป้าหมาย ของการจัดการความรู้ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพ การอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ ร่วมกันอย่างชัดเจน และปฏิบัติได้					
3	ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีการแสดง ความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ที่จำเป็นต่อการจัดการ ความรู้ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่อง และสื่อสารได้					
4	ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการกำหนดขอบเขต ความรู้ที่มีความสำคัญและความจำเป็นต่อ การจัดการความรู้ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพ การอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้					
5	ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการแบ่งงานรับผิดชอบ ในการรวบรวมความรู้ตามการจัดการความรู้ ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและ สื่อสารได้					
6	การจัดความรู้ของครูและบุคลากรทางการศึกษา ด้านการบ่งชี้ความรู้ ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพ การอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้					

ข้อที่	รายการ	ระดับการจัดการความรู้				
		5	4	3	2	1
ด้านที่ 2 การสร้างและแสวงหาความรู้						
1	ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการสร้างความรู้เกี่ยวกับการจัดการความรู้ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ร่วมกัน					
2	ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการแสวงหาความรู้เกี่ยวกับการจัดการความรู้ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ ร่วมกัน					
3	ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการรวบรวมความรู้เกี่ยวกับการจัดการความรู้ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ร่วมกัน					
4	ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการเข้ารับการพัฒนาความรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาเกี่ยวกับการจัดการความรู้ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ร่วมกัน					
5	ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการเชิญวิทยากรและผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการความรู้ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้					
6	การจัดการความรู้ของครูและบุคลากรทางการศึกษาด้านการสร้างและแสวงหาความรู้ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้					

ข้อที่	รายการ	ระดับการจัดการความรู้				
		5	4	3	2	1
ด้านที่ 3 การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ						
1	ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการรวบรวม โครง สร้างความรู้เกี่ยวกับการจัดการความรู้ ตามมาตรฐาน การเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่อง และสื่อสารได้					
2	ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการกำหนด โครง สร้างความรู้เกี่ยวกับการจัดการความรู้ ตามมาตรฐาน การเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่อง และสื่อสารได้					
3	ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการแบ่งหมวดหมู่ ชนิด ประเภทของความรู้เกี่ยวกับการจัดการความรู้ ตามมาตรฐานการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและ สื่อสารได้					
4	ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการจัดเก็บความรู้ เกี่ยวกับการจัดการความรู้ตามมาตรฐานการเร่งรัด คุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ โดยใช้ระบบ เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับจัดเก็บความรู้ ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์					
5	ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการจัดเก็บความรู้ เกี่ยวกับการจัดการความรู้ตามมาตรฐานการเร่งรัด คุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ โดยใช้ คลังความรู้หรือห้องสมุด					
6	การจัดการความรู้ของครูและบุคลากรทางการศึกษา ด้านการจัดการความรู้ให้เป็นระบบตามมาตรฐานการเร่งรัด คุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้					

ข้อที่	รายการ	ระดับการจัดการความรู้				
		5	4	3	2	1
ด้านที่ 4 การประเมินและกลั่นกรองความรู้						
1	ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการสรุปความรู้เกี่ยวกับการจัดการความรู้ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ ให้เป็นมาตรฐาน ถูกต้อง สมบูรณ์					
2	ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการวิเคราะห์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการความรู้ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ ให้เป็นมาตรฐาน ถูกต้อง สมบูรณ์					
3	ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการประเมินความรู้เกี่ยวกับการจัดการความรู้ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ ให้เป็นมาตรฐาน ถูกต้อง สมบูรณ์					
4	ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการตรวจสอบความรู้เกี่ยวกับการจัดการความรู้ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ ให้เป็นมาตรฐาน ถูกต้อง สมบูรณ์					
5	ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการปรับปรุงความรู้เกี่ยวกับการจัดการความรู้ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ ให้เป็นมาตรฐาน ถูกต้อง สมบูรณ์					
6	การจัดความรู้ของครูและบุคลากรทางการศึกษา ด้านการประเมินและกลั่นกรองความรู้ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้					

ข้อที่	รายการ	ระดับการจัดการความรู้				
		5	4	3	2	1
ด้านที่ 5 การเข้าถึงความรู้						
1	ครูและบุคลากรทางการศึกษามีระบบการจัดการความรู้เกี่ยวกับการจัดการความรู้ตามมาตรฐานการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ ที่เข้าถึงได้ง่าย สะดวกและรวดเร็ว					
2	ครูและบุคลากรทางการศึกษามีระบบการส่งข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการความรู้ตามมาตรฐานการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ ที่เข้าถึงได้ง่าย สะดวกและรวดเร็ว					
3	ครูและบุคลากรทางการศึกษามีระบบการสืบค้นความรู้เกี่ยวกับการจัดการความรู้ตามมาตรฐานการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ ที่เข้าถึงได้ง่าย สะดวกและรวดเร็ว					
4	ครูและบุคลากรทางการศึกษามีเครื่องมือและอุปกรณ์ในการเข้าถึงความรู้เพื่อการจัดการความรู้ตามมาตรฐานการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ ที่เข้าถึงได้ง่าย สะดวกและรวดเร็ว					
5	ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการนำวิทยาการทางเทคโนโลยีในการเข้าถึงความรู้เพื่อการจัดการความรู้ตามมาตรฐานการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ ที่เข้าถึงได้ง่าย สะดวกและรวดเร็ว					
6	การจัดความรู้ของครูและบุคลากรทางการศึกษาด้านการเข้าถึงความรู้ตามมาตรฐานการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้					

ข้อที่	รายการ	ระดับการจัดการความรู้				
		5	4	3	2	1
ด้านที่ 6 การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้						
1	ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการนำความรู้ที่มีอยู่มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันเพื่อการจัดการความรู้ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้					
2	ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการนำทักษะความรู้เชิงวิชาการมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันเพื่อการจัดการความรู้ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้					
3	ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการนำเทคนิคการเรียนการสอนมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันเพื่อการจัดการความรู้ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้					
4	ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการจัดการประชุมกลุ่มเพื่อเสริมกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันเพื่อการจัดการความรู้ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้					
5	ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ความรู้เกี่ยวกับการกำหนดมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ไปใช้ในการปฏิบัติงาน					
6	การจัดความรู้ของครูและบุคลากรทางการศึกษาด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ตามมาตรการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้					

ข้อที่	รายการ	ระดับการจัดการความรู้				
		5	4	3	2	1
ด้านที่ 7 การเรียนรู้						
1	ครูและบุคลากรทางการศึกษาเกิดการเรียนรู้และนำความรู้มาใช้ประโยชน์ตามมาตรฐานการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้					
2	ครูและบุคลากรทางการศึกษาเกิดความรู้ใหม่และนำความรู้มาใช้ประโยชน์ตามมาตรฐานการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้					
3	ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการประยุกต์ใช้ความรู้และนำความรู้มาใช้ประโยชน์ตามมาตรฐานการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้					
4	ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการนำความรู้มาพัฒนา ปรับปรุงและนำความรู้มาใช้ประโยชน์ตามมาตรฐานการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้					
5	ครูและบุคลากรทางการศึกษามีผลการปฏิบัติงานที่ดีเมื่อมีการนำความรู้ใหม่มาใช้ประโยชน์ตามมาตรฐานการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้					
6	การจัดความรู้ของครูและบุคลากรทางการศึกษาด้านการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการความรู้ตามมาตรฐานการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ กลุ่มโรงเรียนปง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2

คำชี้แจง โปรดตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะตามความคิดเห็นของท่านในเรื่องการจัดการความรู้ตามมาตรฐานการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ กลุ่มโรงเรียนปง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2

1. ด้านการบ่งชี้ความรู้

ปัญหา

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

2. ด้านการสร้างและแสวงหาความรู้

ปัญหา

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

3. ด้านการจัดความรู้ให้เป็นระบบ

ปัญหา

ข้อเสนอแนะ

4. ด้านการประมวลและกลั่นกรองความรู้

ปัญหา

ข้อเสนอแนะ

5. ด้านการเข้าถึงความรู้

ปัญหา

ข้อเสนอแนะ

6. ด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้

ปัญหา

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

7. ด้านการเรียนรู้

ปัญหา

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่ท่านกรุณาตอบแบบสอบถาม

นายภาณุวงศ์ ชัยวร

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา

ภาคผนวก ง ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม (IOC)

ตาราง 14 แสดงผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม (IOC)

รายการ	ข้อ	ความคิดเห็น			รวม	สรุปค่า IOC	แปลผล
		ของผู้เชี่ยวชาญ					
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
ด้านที่ 1 การป้องกันความรู้	1	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
	2	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
	3	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
	4	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
	5	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
	6	1	1	0	2	0.67	ใช้ได้
ด้านที่ 2 การสร้างและ แสวงหาความรู้	1	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
	2	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
	3	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
	4	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
	5	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
	6	1	1	0	2	0.67	ใช้ได้
ด้านที่ 3 การจัดความรู้ ให้เป็นระบบ	1	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
	2	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
	3	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
	4	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
	5	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
	6	1	1	0	2	0.67	ใช้ได้
ด้านที่ 4 การประมวลและ กลั่นกรองความรู้	1	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
	2	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
	3	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
	4	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
	5	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
	6	1	1	0	2	0.67	ใช้ได้

ตาราง 14 (ต่อ)

รายการ	ข้อ	ความคิดเห็น			รวม	สรุปค่า IOC	แปลผล
		ของผู้เชี่ยวชาญ					
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
ด้านที่ 5 การเข้าถึงความรู้	1	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
	2	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
	3	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
	4	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
	5	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
	6	1	1	0	2	0.67	ใช้ได้
ด้านที่ 6 การแบ่งปัน แลกเปลี่ยนความรู้	1	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
	2	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
	3	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
	4	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
	5	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
	6	1	1	0	2	0.67	ใช้ได้
ด้านที่ 7 การเรียนรู้	1	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
	2	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
	3	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
	4	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
	5	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
	6	1	1	0	2	0.67	ใช้ได้

ประวัติผู้ศึกษาค้นคว้า

ประวัติผู้ศึกษาค้นคว้า

ชื่อ นามสกุล	ภาณุวงศ์ ชัยวร
วัน เดือน ปี เกิด	23 มีนาคม 2531
ที่อยู่ปัจจุบัน	176 หมู่ 7 ตำบลควน อำเภอปง จังหวัดพะเยา 56140
ที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนราชานุเคราะห์ ตำบลผาซางน้อย อำเภอปง จังหวัดพะเยา
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	ครู
ประสบการณ์การทำงาน	
พ.ศ. 2555-ปัจจุบัน	ครู โรงเรียนราชานุเคราะห์ จังหวัดพะเยา
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2555	ค.บ. (สังคมศึกษา), มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, จังหวัดเชียงราย
ผลงานตีพิมพ์	
ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง	
ภาณุวงศ์ ชัยวร (ผู้บรรยาย). (4-5 เมษายน 2558). การจัดการความรู้ตามมาตรการ เร่งรัดคุณภาพ การอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ กลุ่มโรงเรียนปง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2. ใน การประชุมทางวิชาการระดับชาติบัณฑิตศึกษา ครั้งที่ 1 (หน้า 1648-1657). พะเยา: กองบริหารงานวิจัยและประกันคุณภาพ การศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา.	
ผลงานตีพิมพ์อื่น ๆ	-